

Brassói Lapok

XL. évfolyam
147 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1934. évi július 4

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegeoldalon 6 lej, páratlan (jobb)szövegeoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK ZSILVÖLGYÉT!

Megrendült a Harmadik Birodalom, bár

Hitlernek sikerült vérfürdőbe fojtania a rohamosztagosok zendülését

Röhm vezérkari főnök Schleicher tábornokkal szövetségbe, összeesküvést és államcsinyt készített elő Hitler megbuktatására

Agyonlőtték az összeesküvés két irányítóját, hatvan rohamosztagparancsnokot és számos más vezetőembert

Meggyilkolták Schleicher volt kancellárt és feleségét is

Hitler teljesen a Hindenburg-klika karjaiba vetette magát, hogy megmentse állását az elkecsereedett náci „második forradalmával” szemben

Papen alkancellárt is letartóztatták?

A júniusvégi forró nyárelő kirobantotta a Hitler-diktatura első mély és — minden jel szerint — sorsdöntő válságát. Azok az elégedetlenségek, amelyek a náci-uralom tizenhét hónapja alatt gyorsan felgyülemlettek, a felfakadásig érlelődtek s majdnem teljesen elsöpörték a Führer elrothadt rendszerét. A Hitler-diktatura halálos csapást kapott, annak ellenére, hogy látszólag sikerült felülkerekednie és győzelmet aratnia. Mert ez a győzelem igazi pyrrhusi győzelem. — Hitlernek és közvetlen híveinek folyik tőle az orruk vére.

Hogy a közelmúlt napok s különösen a szombat németországi eseményeit megérthessük, legalábbis két héttel ezelőttre, június 17-ikére vissza kell tekintenünk. Akkor mondta el ugyanis Papen helyettes kancellár nevezetes beszédét a marburgi egyetemen azzal a hadjáratral kapcsolatosan, amelyet Göbbels propaganda-miniszter a „morgók” a zuglódók és esipkelődők ellen indított. Papen nyíltan sikraszállt a becsületes bírálat engedélyezésének a szükségessége mellett, mert — ugymond — a nép bizalmát csak úgy lehet megtartani, ha az ember közvetlenül szóbaáll vele s meghallgatja sérelmeit, kifogásait. Az alkancellár félreérthetetlenül hivatkozott arra, hogy a Hitler-diktaturát 1933 január 30-ikán a konzervatív erőknek a nemzetiszocializmussal való szövetsége hozta uralomra s tiltakozott az ellen, hogy a Hitler-iffjuság a konzervatív erőket egyre hangozbanban „reakciósnak” bélyegezze s követelje egyrészt a kormányból való elfávolításukat, másrészt a Stahlhelm feloszlatását.

Amint ismeretes, Göbbels nem engedte közölni az alkancellárnak ezt a beszédét, noha köztudomású volt, hogy Hindenburg elnök, illetőleg a körülötte tömörülő konzervatív kamarilla előzetes hozzájárulásával hangzott el. Erre Pa-

pen és a Hitler-kormány többi három nem-náci-tagja: Neurath, Schwerin Krosigk gróf és Seldt, a Hindenburg védnöksége alatt álló Stahlhelm vezére, benyújtották lemondásukat. Hitler sarokba szorult, megijedt a nagybirtokosok és nagyiparosok konzervatív klikkjétől, a mely Hindenburg révén a Reichswehrrel elejétől kezdve sakkban tartja, s megígérte Papeneknek, hogy kordába szedi a Hitler-iffjuságot, amely már tulgyakran hangoztatta a „második forradalom” elkerülhetetlenségét a reakciók ellen. Göbbelsnek bocsanatot kellett kérnie Papenektől s ezáltal Hitler és csoportja újból elkötelezte magát Neudeckben, Hindenburg elnök előtt a konzervatív erőknek. Hitler Göring birta rá erre az új behódolásra, Göring aki különösen a Reichstag-tűz perében szenvedett veresége óta kifejezetten lepaktált a Hindenburg körüli konzervatív klikkkel, miután a náci-párt baloldala el akarta ejteni. Göbbels, Papen és Blomberg tábornok hadring tavaly óta a konzervatívok, Hindenburg ügyminiszter embere s külön csoportot is szervezett magának a náci-párt jobboldali elemeiből.

A híres Papen-beszéd idején tehát Hitler és közvetlen hívei két tűz között állottak. Ugyanakkor, amikor középen álló csoportját mind jobban szorongatták a párt és a rohamosztagok nagyrészt elégedetlenkedő elemei, amelyek követelték a Führertől, hogy fogjon hozzá pártprogramja megvalósításához s ennek lehetősége kedvéért inkább dobja ki kormányából a „szövetséges” konzervatív erőket, a nagytőkéséket és a Hindenburg-kamarilla sűrűtől, hogy szálljon szembe párt-Göringgel együtt éppen ellenkezőleg azt jának a „második forradalmat” szorgalmazó tömegeivel.

Most kezdte megbosszulni magát az a féktelen és felelőtlen demagógia, amellyel Hitlerék a kétségbeesett tömegeket ma-

guk mögé sorakoztatták és félrevezették. Uralmuk közel másfél esztendeje alatt ugyanis semmi szocialistát nem valósítottak meg a nagyhangú és mindent ígérő nemzetiszocialista programból. A munkásságnak az a része, amely velük tartott, csak tulzó hazafias frázisokat, meg bérelszállítást kapott. Felsült vérmes reményeiben a hitlerista kispolgárság és az intelligencia is, amely zsiros állásokat várt. Minden rohamosztagos abban bízott, hogy kiváltságos helyzetbe kerül, ehelyett azonban csak vakfegyelmet, engedelmességet és további áldozatokat követeltek tőle, sőt újabb, éppen július elsejétől, a rohamosztagok jórészt szabadságot akartak, megtöltve nekik a hatalmat jelentő egyenruhaviselés is.

Emiatt óriási ellenzék fejlődött ki a náci-pártban Hitler megalkuvása ellen. Ugy a pártszervezetek, mint a rohamosztagok átvették a Prágában emigrációban élő Strasser Gregor programját, a mely igazi szocialis forradalmat kíván a nagytőke kisajátításával, tehát komolyan veszi azokat az ígéreteket, amelyeket Hitlerék csak maszlagnak szántak. Az utóbbi időben a rohamosztagok már egészen megbizhatatlannokká váltak s egyre-másra kilengésekre ragadtatták magukat. Bántalmazták a Hitler-kormány egyik miniszterét, Seldtét, az acélszakosok vezérét, Streicher pedig lapjában, a Stürmerben, újra megkezdte a zsidóhajsára való uszítást. Ezzel egyidejűleg Rosenberg ujjogány tanainak elvakult ifjuhitlerista hirdetői mind hevesebben léptek fel az evangélikus és katolikus egyház ellen. S mindez akkor, amikor a Harmadik Birodalom elszigeteltsége elérte tetőfokát, külpolitikái sikertelenségeinek láncolata már tehetetlenné tette s gazdasági és pénzügyi válsága olyannyira elmélyült, hogy az 1923-as inflációs korszak elejére emlékeztet.

A náci-párt és a rohamosztagok forron-

gása folyton általánosabbá vált s Röhm, a hitlerista erők vezérkari főnöke, úgy látta, hogy a náci-uralom csak akkor menthető meg, ha rákényszerítik az ingadozó Hitlert, hogy valósítsa meg végre azt a forradalmat, amelyet a múlt év január 30-ikán, amikor megalkuvással uralomra került, elvetett.

Röhm élére állt a „második forradalmat”, az igazi nemzetiszocialista forradalmat követelő mozgalomnak. Hogy valóban összeszövetkezett-e Schleicher tábornokkal is, az a kérdés még nem látszik tisztán. Lehetséges, mert Schleicher viszont a konzervatív erőknek azt a csoportját képviselte, amely ellentétben a Hindenburg-Papen-klikkkel, már most elérkezettnek látta az időt Hitlerék teljes és végleges eltávolítására.

Az ellentétek az utóbbi két-három hétben annyira kieleződtek és robbanásig feszültek, hogy Hitlernek színt kellett vallania, állást kellett foglalnia. A kétféle jövő nyomásban választani kellett a nemzeti és a szocialista között, a nagytőkét konzervatív erők és saját pártja felgyülemlett forradalmi erői között. Miután pedig egész uralma eleve a megalkuvás jegyében jött létre, Hitler ebben a kutyaszorítóban is a reakció mellett döntött. Nem volt bátorsága szembehelezkedni a nemzeti konzervatív erőkkel s ezek félelmetes eszközével, a Reichswehr-rel, nem bízott elégedetlenné vált rohamosztagokban, s így történt, hogy a Reichswehr segítségével verte le a rohamosztagok összeesküvését és kitörőben levő forradalmi fellázadását uralma ellen.

Amint hírlik, velencei találkozásuk Mussolini is azt tanácsolta neki, hogy a nemzeti és szocialista közül az előbbit válassza s egyszersmindkorra dobja sutba ténylegesen azt a fából vaskarikát, amelyet zavaros és ellentmondással teli programja jelent.

A Führer tehát saját pártja elien a nagytőkés jobboldal segítségét volt kénytelen igénybe venni. A Reichswehr mentette meg a bukástól, mert a konzervatív erők nyilván úgy látják, hogy az öntudatlan tömegekben még mindig van népszerűsége s egyelőre nincs is kialakulva olyan megoldás, amellyel felesérljék. S Hitler kénytelen volt most összefogni Göringgel, aki köztudomásúan hallani sem akar arról, hogy Hindenburg halála esetén a Führer legyen a birodalmi elnök s inkább a császárság visszaállításának a híve.

Az tehát, hogy Hitlernek és Göringnek sikerült levernie saját pártjuk lázadását, elsősorban a Reichswehr és a Hindenburg által képviselt konzervatív erők érdeme. Hitler azonban nagy árat fizet ezért a pyrrhusi győzelemért: most már egészen foglyává lett ezeknek az erőknek, amelyekkel törököt fogott, amikor a múlt év januárjában szövetségre lépett velük a „nemzeti megújulás” csalóka jelszava alatt. A Hitler-ura-

lom mostantól fogva már csak névleges, a maradi erőknek most teljesen sikerült megnyergelniük s bizonyára már csak addig tartják cégérnek, amíg ezt célszerűnek látják.

A német nagytőkés-junker-klika alapjában véve megelégedetten dörzsölheti kezeit: ha bizonyos áldozatokkal a maga részéről is, mindenesetre sikerült abba a zsákutcába szoritania Hitler, hogy ő maga legyen kénytelen kivégezni pártja és rohamosztagai vezetőinek tekintélyes részét. Hitler sorsa ugyanaz lett, mint például a kínai Csang-Káj-Sek tábornoké: maga lett saját álforradalmi mozgalmának a hőhéra.

Korlátlan ura eddig sem volt a Hitlerizmus Németországnak, hanem inkább csak garázdálkodott annak élén. Szombaton azonban úgy „győzött” a Führer, hogy ezután már csak alárendelt tényezője lehet a német politikának, csak látványt lehet folytatni még egyideig. Mert bármennyire igyekeznek is a Hitler-Göring-duo most „megtisztítani és megfe-

Negyven éven felülieknek nélkülözhetetlen a

„FLOREAL” hajregenerátor

Csalhatatlan szer ez a régi bevált hajviz. Nem festőszer. Biológiai folyamat adja vissza az egészséges és természetes hajszint.

1 Üveg ára 60 lej. — Kapható drogériákban és parfümériákban.

Vezérképviselő: DROGUERIA „CENTRAL” ORADEA.

gyelmezni” a rohamosztagokat és a náci-pártot s tovább is hitegetni a félrevezetett tömegeket, — hatalmuk megrendült, a saját pártjuk forrongó elemeitől kapott csapást és a konzervatív hurokszorítást már nem heverhetik ki többé. Ezután már csak látszat-életet élhetnek addig, amíg a tömegek teljesen rá nem eszmélnék a csalásra és el nem fordulnak tőlük, ellenük nem fordulnak.

Mert amint megbosszulták magukat az ámtások és esalárd ígéretek, ugyanúgy rövidesen meg fogja bosszulni magát az a vérfürdő is, amelyet Hitlerék saját pártjukon rendeztek, mint a nagytőkés konzervatívizmus kelepebe került zsol-

dosai.

A maga kis klikkje és a tömegszédítés folytatása érdekében a Führer ugyanúgy elárulta saját elveit és azokat, komolyan vevő híveit, mint bel- és külföldi majmolói tették, teszik, vagy tenni fogják. Mert ez a szükségszerű útja az állami programoknak, amelyekkel az álforradalmi mezbe bujtatott reakciós mozgalmak a tömegeket félre- és kétségbeesésbe vezetik.

A napokban lejátszódott németországi események félreérthetetlenül megmutatták a hitlerizmus igazi lényegét és jellemét.

—si

Az első hírek a forrongó Németországról

Az első zürzavaros jelentésekből alig volt kihámozható: hogyan és honnét indult ki a Hitler-elleni forradalom.

Szombaton este futottak szét az első bizonytalan jelentések a világon, hogy Németország forrong, Schleicher halott, Róhm halott és a rohamosztagok egymást gyilkolják... Nem volt magyarázat hozzá, hogyan került egy táborba Schleicher és Róhm — eredetileg homlok-egyenest ellenkező két szemlélet képviselője — és mi okozta a rohamosztagok egyrésztének páfordulását.

A hírek hitelességét erősen aláasta az a tény is, hogy az első jelentések Párisból futottak szét s így magától értetődő volt az aggodalom a források hitelességét, vagy legalábbis elfogulatlanságát illetőleg.

Szombaton éjszaka, amikor az izgalom Európában tetőpontra hágott, megszólalt a német rádió is és — természetesen aláértékelve a forradalom jelentőségét, a látszólag győztes Hitler dicsőítésével — kénytelen volt beismerni, hogy Németország újabb válságos órákat élt át, ismét egy forradalmat, amely jelentős emberei egyrésztének és eddig ismeretlen számú „közkatona” életébe került.

Ekkor azonban már 24 órája tombolt a forradalom, amelyről még ebben a pillanatban sem lehet megállapítani, milyen méretű volt, amikor Hitler a birodalmi véderő segítségével lecsapott rá.

Az eddigiekből az állapítható meg, hogy Róhmnek — és az esetleg vele szövetkezett Schleichernek — ideje sem volt erejét kifejteni, mert mielőtt komolyabb akcióba léphettek volna, Hitlernek, — valószínűleg árusítás révén — pontos tudomása volt a forradalom előkészítéséről.

és volt ideje szövetkezni a birodalmi véderővel.

Hitler szerdán és csütörtökön tanácskozott Göringgel és legmegbízhatóbb embereivel Róhmék készülő forradalmáról. Ugy határoztak, hogy Hitler pénteken hajnalban Münchenbe repül, míg Göring Berlinben és Poroszországban veszi fel a harcot a forradalmárokkal. München még mindig a legerősebb vára Hitlernek, ottani rohamosztagaiban feltétlenül megbízott s amellől azt az értesítést kapta, hogy Róhm egy München melletti kastélyban tartózkodik. Személyesen akarta Róhmöt elintézni, bizva abban, hogy személyes varázsa lehetetlené teszi az ottani rohamosztagok átpártolását Róhmhoz.

Péntekről szombatra virradó éjszaka, 48 órai előkészítés után Münchenbe re-

pült Hitler,

ahol ekkor már a rohamosztagok egyrésze Hitler ellen készült. Megérkezése után napiparancsot adott ki és ebben a napiparancsban — ellentétben a későbbi eseményekkel — talán taktikai okokból, azt írta, hogy a véderő is ellene van. A napiparancs így hangzott:

— Róhm ezredes, a ti vezéretek, elencm van. A birodalmi véderő szintén ellenünk van. Rohamosztagok, egy a kötelességetek: ki az utcára!

Hitler szemeláttára agyonlövök Róhm ezredest

Amikor Hitler biztosítva látta a maga mellett a müncheni rohamosztagok nagy részének hűségét — az első jelentés szerint — a wiesei kastélyba repült, ahol Róhm ezredes tartózkodott.

Amikor Hitler váratlanul megjelent rohamosztagosai kíséretében a Róhm szobájában,

Róhm az asztalnál ült, de ugyanott ta-

Meggyilkolják Schleicher tábornokot és feleségét

A párisi Havas-iroda jelentése szerint szerde Németországban ekkor már teljes erővel tombolt az utcai harc. A kétrészre szakadt rohamosztagok lépten-nyomon véres harcot vívnak és most már a birodalmi véderő is akcióba lépett, hogy a Hitler-elleni forradalmat leverje.

Az egymásnak ellentmondó hírek tömegéből azonban úgy Németországból, mint Párisból

megerősítik azt a megdöbbentő hírt, hogy Schleicher tábornokot, a volt birodalmi kancellárt és feleségét megölték.

Az erről szóló első jelentések szerint Hitler parancsot adott ki Schleicher tábornok letartóztatására,

mert állítólag bebizonyosodott, hogy Róhm Schleicherrel együtt dolgozta ki a forradalom tervét.

A német forrás szerint rohamosztagokat küldtek ki Schelicher letartóztatására és amikor beléptek a szobájába,

Schleicher „nem volt hajlandó engedelmesskedni a letartóztatási parancsnak és fegyveresen ellenállott.” A rohamosztagok tüzeltek és Schleicher több golyótól találva összerogyott. Schleicher felesége — állítja a jelentés — a lövészek pillanatában férje elé vetette magát és így ő is súlyosan megsebesült.

Schleicher tábornok még a helyszínen meghalt. Feleségét súlyos sebeivel szanatóriumba szállították, ahol egy óra múlva kiszenvedett.

Hétfőn délelőtt a tábornok és feleségének családja jelentkezett a holttestekért,

lálta Hainesch tartományfőnököt az ágyban egy közismerten homoszekszuális fiatalemberrel együtt.

Hitler megadásra szólította fel Róhmöt és Hainescht. Hainesch mozdulatlan maradt, míg Róhm rárohant Hitlerre, de nem érthette el, mert időközben a Hitler kíséző rohamosztagok golyói végeztek vele.

Eszerint Róhm holtan maradt a wiesei kastély szobájában, míg Hainesch sorsáról ez a jelentés sem számol be.

Ugyanekkor már fellángolt a birodalom többi részeiben is a forradalom. Ezekről még mindig hiányzanak a pontos részletek, de, hogy milyen méretű lehetett, azt igazolja a hivatalos jelentések az a része, amely felsorolja a kivégzett rohamosztagparancsnokok névsorát.

A kivégzettek között az első Schmidt Vilmos, a müncheni rohamosztagok parancsnoka. Boroszlóban Hainesch végzik ki. Ezenkívül az első nap halottjai között van — mind Hitlerék végezték ki — a kölni, esseni, frankfurti, és a rajnamenti rohamosztagok főparancsnokai.

Le akarták fényképezni és eltemettetni őket.

A holttesteket azonban már nem találták meg és amikor hivatalos helyen felvilágosítást kértek, azt a lakonikus rövidségű választ kapták: a holttestek eltűntek.

Papen koncentrációs táborban

Párisból és Londonból egyszerre jelenté, szombaton éjszaka, hogy Papen alkanellár ugyancsak a Hitler-ellenes táborban volt és Hitlerék letartóztatták.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint, Papent letartóztatása után koncentrációs táborba szállították, míg további sorsa felett döntenek.

A párisi jelentés ezt kiegészítette azzal, hogy Papen felett statáriális bíróság fog itélkezni és tartani lehet attól, hogy a volt kancellárt halálra ítélik.

Göring két hete tudta...

Az események, ha nem is teljes egészükben, de vasárnapra valahogy tisztázódnak.

Szombat este már kétségtelen, hogy a véderővel szövetkezett Hitler felülkerekedett és

Göring most már — szombat este — fogadja a külföldi lapok tudósítóit, akik előtt a következő nyilatkozatot teszi: A határok lezárását elrendeltem,

mert nem akarom, hogy ellenőrizhetetlen és felelőtlen hírek jussanak külföldre. Ehelyett magam ismertetem az eseményeket.

— Már két hete — mondotta Göring — tudtam, hogy a vezetőknek egy klikkje igyekezik a derék rohamosztagokat letéríteni a helyes útról és rávenni őket, hogy új forradalmat csináljanak és felborítsák a jelenlegi államrendet. A rendőrség közelről figyelte őket. Ennélfogva teljesen tájékozva vagyunk eselszövényeikről és terveikről. A Führer most példát akart adni. Róhm vezérkari főnököt felfüggesztette állásából, kizárta a pártból s elrendelte letartóztatását. Most börtönben van, ahol bevárja ítéletét. Kivüle még számos rohamosztag-parancsnokot tartóztattunk le, akik szintén bíróság elé kerülnek.

Kijelentette még Göring, hogy széleskörű intézkedéseket tett mindazok ellen, akik igyekeznek bizalmatlanságot és zavart terjeszteni a néptömegekben. Hogy elejét vegyék egy a jobboldalról, mint a baloldaltól jövő felforgató törekvéseknek,

igen sok letartóztatást foganatosítottak. Az üldözöbe vett személyek közül

egyesek öngyilkosok lettek, másokat pedig, miután ellentállást akartak kifejteni a rohamosztagok lelőtték.

A letartóztatottakat bíróság elé állítják. Ezek között van Ernst, a berlin-bradenburgi rohamosztagok parancsnoka is, a kit Brémában fogtak el.

Göring nyilatkozata szerint

tehát Róhm még életben van, az a kijelentése pedig, hogy több üldözöbe vett személyt a rohamosztagok lelőtték, mert ellentállást fejtettek ki, nyilván elsősorban Schleicher tábornokra vonatkozik.

Ilyen formán maga Göring is elismerte, hogy államesiny volt készülöben s hogy mindazokat akiket, az ebben való részvétellel meggyanúsítottak, eltették láb alól. A véres elfojtást tehát hivatalosan is beismerik.

A hannoveri rendőrség főnöke Róhm ezredes utóda

Még teljes bizonytalanság uralkodik Róhm sorsáról: a külföld megerősíti, Berlin — Göring fenti nyilatkozata is — cáfolja meggyilkolását és azt állítja, hogy börtönben van — de Hitler már ki-nevezi utódát.

A rohamcsapatok új parancsnoka Lutze Viktor hannoveri rendőrfőnök.

Lutze a világháborúban mint egyszerű közkatona szolgált. Most 49 éves.

Még 1922-ben belépett a nemzetiszocialista pártba és ő volt az akkor még kezdetleges rohamosztagoknak első parancsnoka. Amikor Hitler uralomra került, ki-

Megszabadul aranyerétől,

ha

RECTO-SEROL

szérum kenőcsöt használ!

Merz & Co. Zürich készítménye.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Nagy tubus ára 120 lej.

Engros-lerakat: Barna Miklós, București Strada Romana 55 c., emelet.

Ma mindenki a GALLIA-hoz siet!

A maradékvásár első napja, kitünő alkalmi vételek,
NEVETSÉGESEN OLCSÓ ÁRAKON.

Brassói fiók:
Szabadság-tér 3. (Buzasor).

nevezték a hannoveri rendőrség főnökének.

Hitler még Münchenből intézkedett Lutze kinevezéséről, akihez a kinevezési paranccsal együtt a következő levelet küldte:

A vak fegyelem...

Kedves Lutzém!

Eddigi vezérkari főnököm igen súlyos megítéléseket arra kényszerítettek, hogy őt le-
tespam.

Őn, kedves Lutzém, hosszú éveken át, mind a jó, mind a rossz napokban mint a rohamcsapatoknak hűséges és példaadó parancsnoka viselkedett. Kinevezve Önt ma a csapatok vezérkari főnökévé, ezt abban a szilárd meggyőződésben teszem, hogy fegyelmességével és hűségével, Önnek sikerülni fog rohamcsapatomból olyan eszközt teremteni, amelyre a nemzetnek szüksége van és amelyent én elvárok.

Azt akarom, hogy a rohamcsapatok a nemzetiszocialista mozgalom hűséges és hatalmas tényezőivé váljanak s a vak fegyelem és kötelességteljesítés szelleme hassa át őket. Elengedhetetlen, hogy a rohamcsapatok hozzájáruljanak az emberek egy új típusának kialakításához."

És eközben Vilmos császár?...

London, július 3.

A Daily Herald munkatársa, Chamberlain, aki a német eseményekkel kapcsolatban mindig kitünően van informálva és aki már egyszer nagyszerűen bejósolta a bekövetkezendő változásokat, két hete Doornban tartózkodik II. Vilmos excsászár környezetében. A Daily Herald vasárnap délutáni külön kiadásában Chamberlain bejósolja a következő napok eseményeit. Szerinte

a birodalmi véderő kétségén kívül a császár pártján áll és hogy ez a véderő előbb-utóbb el fogja az utóból takarítani Hilbert és egész rendszerét,

hogy annak a katonai diktatúrának nyíson utat, melynek végcélja II. Vilmos excsászár trónraültetése. Chamberlain szerint, azzal, hogy Hitler a hajdani orosz forradalmakat is megszégyenítő vértüredők formájában elteszi láb alól, egyrészt a vele ellentétes álláspontot képviselő politikusokat, másrészt pedig, hogy kivégezti a renitenskedő csapatok főparancsnokait, ezzel mit sem ér, mert

maguk a tömegek lázban és izgalomban élnek, a rendszerrel szemben elégedetlenek, forradalmi feszültségtől fűtöttek és így — véleménye szerint — az általános jellegű lázadásnak, amely esetleg polgárháborúban robban ki, előbb-utóbb ki kell törni.

Papent szabadon engedték

Ami Papen alkancellár személyét illeti cáfolják azt az elterjedt hírt, hogy őt Hitler felmentette volna állásától, azaz elcsapta volna. A titkos államrendőrség, amely Göring irányítása alatt áll, letartóztatta ugyan Papent is, miután az összeesküvés szála egészen az ő közvetlen környezetébe is elnyúltak, Hitler azonban nagy megdöbbenéssel vette ennek híret s elrendelte Papen azonnali szabadon bocsátását.

Ezzel szemben eddig meg nem erősített hír szerint a titkos rendőrség, a Gestapa, emberei kivégezték Tschirsch-ot, Papen szárnysegédét és Jung Edgart, Papen egyik bizalmasát, valamint Schottét, aki Führerbrieftel címen folyóiratot adott ki s annak idején közölte Papen marburgi beszédét, amely a lázongás hullámát elindította.

Göbbels szelid rádióelőadása az összeesküvés vérbefojtásáról

Göbbels birodalmi propagandaminiszter vasárnap este a berlini rádióban nagy beszédet tartott, amelyet nemcsak az összes német adóállomások közvetítettek, hanem a késő esti órákban és hétfőn angol, francia, olasz, spanyol és portugál nyelven is továbbítottak Angliába, Franciaországba, az Egyesült Államokba, Dél-amerikába, sőt Délafrikába is.

A propagandaminiszter mindenekelőtt kijelentette, hogy

Németországban az izgalom rövid fellángolása után ismét teljes a nyugalom, mert Hitler vaskézrel rendet teremtett és ártalmatlanná tette a jobb- és baloldali összeesküvéket, lázadókat, árulókat.

Hitler — mondotta Göbbels — egész politikai pályafutása alatt megmutatta, hogy a legjobb barát tud lenni, de vasököllel fel is tud lépni, ha a nemzet üdve ezt úgy kívánja. Benne a jóság és a könyörtelenség egyaránt megvan. Az elmúlt két nap meg kell tanítson mindenkit, hogy Németország ellenségeinek vagy el kell hagyniok a birodalmat, vagy el kell pusztulniok.

Fzután Göbbels részletesen elmesélte, hogy lépett közbe Hitler személyesen — Miután a Führer értesült arról, hogy

Röhm néhány rohamcsapatot München körül riadókészültségbe helyezett és azokkal el akarja foglaltatni a bajor fővárost, otthagya az előtte ujjongva elvonuló rohamcsapatok díszszemléjét s repülőgéppel Wiesembe ment. Az egész ut alatt Hitler elől ült s kísérete a repülőgép kabinjának hátsó részében húzódott meg. Még éjszaka volt, amikor Wiesembe érkeztek s rögtön benyomultak Röhm kastélyába. Álrukba verték fel és tartóztatták le az összeesküvéket, élükön Röhmrel és más ismert rohamcsapatparancsnokokkal. A letartóztatásokat maga Hitler végezte s rögtön le is tépte az árulók rangjelzéseit. Ezután Wiesemből gépkocsin száguldott Hitler Münchenbe s utólérte a Röhm által alarmirozott rohamcsapatokat, mielőtt azok behatoltak volna a városba. — Gépkocsiját minden egyes rohamcsapatparancsnok mellett megállíttatta, sajátkezűleg lefokozta az összeesküvésben részes vezetőket s átadta őket a védőosztagnak, amely őt kísérte.

Münchenben is maga a Führer vezette a letartóztatásokat. Itt már megkapta az értesítést, hogy utasítására

Göring is letartóztatta az északnémetországi összeesküvéket s rögtönítélő bíróság elé állíttatta őket.

Hitler tetteje és személyi bátorsága

— fejezte be előadását a propagandaminiszter — egy éjszaka alatt teljesen ártalmatlanná tette az összeesküvéket és pártütöket.

A hadügyminiszter kiáltványa

Blomberg vezérezredes, hadügyminiszter kiáltványt intézett a Reichswerhez (birodalmi véderőhöz) a szombati eseményekkel kapcsolatban. Blomberg kijelenti a kiáltványban, hogy

a Führer a zendülést katonás határozottsággal és példátlan vitézséggel verte le.

A Reichswehr, mint az egész nemzet fegyverhordozója, amely távol áll a belpolitikai harcoktól, odaadással és hűséggel fejezi ki köszönetét a Führernek. — Blomberg, a közös eszményekről áthatva, ezután is ápolni fogja a Reichswehr és a rohamcsapatok közötti egyetértést.

Bécsi jelentések szerint a péntekről szombatira virradó éjjel

a Reichswehr csapatai minden nagyobb városban körülfalták a rohamcsapatok kaszárnyáit s azokból senkit sem engedtek ki.

A fontosabb középületek környékét a birodalmi véderő szállta meg, hogy elejét vegye a fellázadt rohamcsapatok előkészített támadásainak.

Ki a győztes?

HIREK SCHACHT BANKKORMÁNYZÓ KIVÉGEZÉSÉRŐL

Párisi lapok azt is jelentették, hogy a Hitlerhez hű maradt védőosztágyosok a leszámolás hóvében agyonlőtték Schacht Hjalmar dr.-t, a Birodalmi Bank elnökét és Kirlinger minisztert is. A német távirati iroda még vasárnap cáfoló közleményt adott ki, amely szerint sem Schacht, sem Kirlinger nem vett részt az összeesküvésben s így semmi bántódásuk nem történt. Mind a ketten most is rendesen végzik hivatalos tevékenységüket.

Papen Hindenburg védelme alá helyezte magát

Az Uj Nemzedék berlini tudósítójának jelentése szerint Papen alkancellár nincsen letartóztatásban.

Papen, amikor megtudta, hogy a rohamcsapatok keresik, Neudeckbe menekült, Hindenburg elnök kastélyába és a birodalmi elnök védelme alá helyezte magát.

Hindenburg állapota még mindig súlyos, de kezelőorvosainak jelentése szerint közvetlen aggodalomra nincs ok, mert remélhető a birodalmi elnök felgyógyulása.

A francia „Havas“ távirati ügynökség úgy értesül, hogy Berlinben még vasárnap is számos kivégzés volt. A legutóbbi jelentések szerint eddig már mintegy hatvan rohamcsapatparancsnokot lőttek agyon, mert Hitler példát akar adni s így akarják eléríteni azokat, akik a jövőben árulásra és engedelmességre akarnának vetemedni.

Erkezett olyan jelentés is, amely arról szól, hogy a volt császár legidősebb fiát, Vilmos Ágost volt trónörökösét is letartóztatták, sőt állítólag szintén agyonlőtték. A trónörökös a potsdami rohamcsapat parancsnoka volt s az volt a gyanú ellene, hogy összeköttetést tart fenn a Schleicher-csoporttal. A puccsban az lett volna a szerepe, hogy rohamcsapata élén bevonuljon Berlinbe. Állítólag ő lett volna Hitler utóda a kancellári székben, hogy előkészítse apja visszatérését a német trónra.

A Vilmos Ágost volt trónörökös kivégzéséről

Berlinben az a hír is járja, sőt ezt a hírt újabbán a német hivatalos jelentés is közölte, hogy Bose államtanácsos, Von Papen alkancellár egyik bizalmi embere, öngyilkosságot követett el, amikor a titkos államrendőrség és rohamcsapatok az alkancellári hivatalban megjelentek és Bose szobájában házkutatást tartottak. Klasszner miniszteri tanácsost, a német katolikus mozgalom vezetőjét, aki szintén Papen hívei közé tartozott, a rohamcsapatok agyonlőtték, mert állítólag ellenszegült, amikor házkutatást akartak tartani nála.

szóló hírt nem erősítették meg. Lakását ugyanugy, mint a volt császár legkisebb fiának lakását is, rendőrség őrzi. Az mindenesetre kétségtelen, hogy a császár fiának is közük volt a Hitlerellenes mozgalomhoz s abban jelentős szerepet játszottak.

— Akinek gyakran fáj a gyomra, bélműködése renyhé, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve fehéressárga, étvágya megcsappant, annak a természetes „Ferenc József“ keserűvíz csakhamar szabályozza a székletét, rendbehozza az emésztését, élénkíti a vérkeringését és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok tanúsítják, hogy a Ferenc József víz biztos és kellemes hatása következtében — kiváltképp ülőfoglalkozásnál — állandó használatra rendkívül alkalmas.

A volt német trónörökös átment a dán határon

A Havas-ügynökség koppenhágai tudósítójának jelentése szerint, vasárnap éjszaka négy német birodalmi luxusautó átment a dán határon.

Az autó utasai között volt állítólag a volt német trónörökös, akit egyes jelentések már a halottak között soroltak fel. Az bizonyos, hogy Doornban már a forradalom kitörésének pillanatától várják a volt trónörökös megérkezését.

A Székelyföld kettős ünnepén:

A kisiparosok emelkedett szellemiségükről tettek tanubizonyítást; az „1000 Székely Leányok“ ünnepét azonban a csendőrök „rendezték“ meg

És a csendőrök lerontották azt, amit a kisiparosok a lelkekben építettek

Csikszereida, július 3.

Csikmegyének, sőt az egész Székelyföldnek két jelentősége van: az ünnepi és a munkai. Csikszereidán az ipartestület ünnepelte félézázados évfordulóját, Csiksomlyón az „Ezer Székely Leányok“ gyűltek össze, már azok akiket a csendőrség oda engedett.

★

Hónapok óta körültekintő gondossággal készült a csikszereidai ipartestület félézázados évfordulója megünneplésére.

Már szombaton este tömegesen érkeztek Brassó, Udvarhely, Háromszék, Marostorda és Gyergyó képviselői. A Székelyföldről minden ipartestület képviseltette magát s így a csikszereidai ipartestület zászlószóval egybekötött ünnepsége a székelyföldi iparostársadalom hatalmas találkozója volt.

Dél előtt kilenc órakor sűrű sorokban vonult föl az ünnepi közönség az ipartestületi székház udvarára.

A nehéz selyem, egyik oldalon bordó-piros, másikon buzavirágkék színű, a városi címerrel és iparosjelvényekkel díszített, dus himnuszú új zászló körül dr. Balogh Lajosné, I. M. Cristeáné, Gál Ferencné, Grünberg Mátyásné, dr. Hirsch Hugóné, dr. Ojetea Valérné, dr. Teju Auréliáné és dr. Zakariás Manoné zászlóanyák, koszorú leányok és legények kíséretében. Bíró Ferenc róm. kat. esperes-plébános, Vlad Izidor gör. kat. esperes és Takács Károly református esperes szertartásuk szerint szentelték föl az iparosság együtartozását jelentő zászlót.

Dr. Ojetea Valér főispán veri be az első zászlószókat, majd Szabó Béni iparosképvisező Brassó város 1610 iparos nevében út szegét a rudba. Dr. Zakariás Jenő az urikasznó nevében mond mélyenszántó jelmondatot:

— E zászló hirdesse, míg ronggyá szakad, hogy halhatatlanságot csak munka adhat!

Félóra alatt 340 bevett zászlószó hirdette az összetartó áldozatkészség hatalmas erejét és eredményét.

Bíró József ipartestületi elnök ünnepi közgyűlési megnyitójában meghatottan szegezte le, hogy az 50 esztendővel ezelőtt egy maroknyi embercsoport indítására megalakult ipartestület félézázad után is él és virágzik.

A zászlóanyáktól Részegh Győző ipartestületi titkár vette át a felszentelt zászlót.

Dr. Balogh Lajos lendületes ünnepi beszéde során azt a társadalmi és szellemi munkát méltatta, amit a most félézázados működését rögzítő ipartestület kifejtett. Hangsúlyozta, hogy az a múlt a kalapácsgyurta munkások viharos történelmi fergetege volt. A múlt legyen példa a jobb jövőre, a felszabadult munka reményére. Rövid történelmi visszajelentés után így folytatta:

— Ma faj és felekezeti különbség nélkül ünnepelje mindenki az eredményekben gazdag viharos múltat. Magasztos lendülettel ünnepelje azt, mert a ma iparos nem elemelhet nevet, nem kuthat vallást. Nekünk még fülünkbe cseng a tordai országgyűlés szava, ahol nagy-szellemű őseink szabad gondolkodást hagytak reánk. Reánk, a Kárpátok és a Hargita viharos fergetegei között árnyékként imbolygó lelkekre, őseink szabadonhaladó szellemi öröksége tanít arra, hogy ezen a földön csak egy volt és lesz fontos: a munkát jelentő kérges kenyér! Tegyen szent fogadalmát a mai ünnepi percben az iparosság, hogy a vallási és faji gyűlölködést sorai közül örökre száműzi!

A dörgő tapssal és hatalmas éljennel jutalmazott talpraesett s a mai gyűlölködő világban hatalmas fátylaként világitó beszéd után Apponyi Károly, Bartha József és Hajdu János ötven év óta egyfolytában önálló mesterekként dolgozó kisiparosok és Hodossy Kálmán 25 év óta egy és ugyanazon ipari cég alkalmazásában lévő üzemvezető királyi kitüntetésű osztrák ki, Bíró József elnök és Cseh István alelnök tüzik a meghatódott öregemberek mellé a kitüntetésüket.

Tapssal közben lép az emelvényre Szabó Béni kisiparos képviselő. Az ő feladata az, hogy méltassa a félézázados múlttal rendelkező kitüntetett kisiparosokat. Az ipartestület ajánlata, egy-egy kisiparos jelvényt tartva a kezében, hangsúlyozza, hogy az öreg kor tisztelete lehet erénye az életörő ifjúságnak. Nehéz idők járnak a ma kisiparosára. De a viharokat a jobb jövő, a biztos fennmaradás érdekében, minden körülmények között állani illik, állani kell. Szózatot intéz az ország össziparososságához, hogy a romlás és bomlás korszakába ne süllyedjen vissza. Ha az ország magasabb elgondolás alapján fogja meg a munkát, nem

lehetnek nyomorultán elpusztuló tömegei. Vallási, nemzeti és társadalmi megkülönböztetés nélkül kell dolgoznia ennek az országnak, hogy gyermekeit is, magunkon keresztül, boldognak láthassuk.

Szabó Béni képviselő szünni nem akaró tapsal fogadott beszéde után az összetartást jellemző beszéd keretében Frank Miksa mérnök adja át az ipartestületnek Cseh István mészárosmester és felesége által ajándékozott meszteravató ezüstserleget.

Nyomban ezután a diszközgyűlés emelvényén megváltozik a kép. A régi céh szokásai szerint Bíró József elnök, mint céh atyamester és a választmány tagjai, mint felavató mesterek, a mesterostályt jelképező kötényekkel foglalnak helyet.

Szomorúan ünnepeltek az „Ezer Székely Leányok“

Míg az iparosság nagyjelentőségű ünnepi gyűlése simán, felemelő lelki mozzanatok között ment végbe, addig Csiksomlyón szomorúan „ünnepeltek“ az Ezer Székely Leányok.

Köztudomású, hogy ezt a tisztán vallásos és kulturális jellegű székely ünnepséget néhány nappal ezelőtt, miután már szabályszerűen engedélyezték volt, a csikszereidai csendőrszárnyparancsnokság egyenes kérésére betiltották.

Később a betiltó rendelkezést odamódosították, hogy a délutáni belépődíjas műsoron kívül az ünnepélyt meg lehet tartani.

Ennek ellenére a legtöbb székely faluban ki-

Az atyamester felszólítására dr. Balogh Lajos céhjegyző bejelenti, hogy Faroga Viktor polgármester és Részegh Győző ipartestületi titkár, az iparosok ügyeiben kifejtett tevékenységükkel jogot nyertek arra, hogy tiszteletbeli mesterekké avassák őket.

A felavatandó tiszteletbeli mesterek érdemeinek méltatása után Szentpéteri szertartás-mester kötelességeire oktatja ki őket, majd Koczka colateralis szertartás-mester után esküsznek a céhre. Ezután Fodor asztalos Faroga Viktor polgármestert tb. asztalosmesterré, míg Cseh István mészáros Részegh Győzőt mészárosmesterré avatja.

A nagyszabású székely iparosünnepélyt társas ebéd követte, mely vig hangulatban, a késő estélig tartott.

dobolták, hogy az Ezer Székely Leányok ünnepé elmarad. Így aztán nem lehet azon eszkalálkozni, hogy a múlt évek többes leánytömegeivel szemben vasárnap csak 4—500 székely leány sorakozott föl a csiksomlyói kegytemplom előtti hatalmas térségen.

Az annyira szükségszerű lelki egyensúlyt súlyosan zavarta az a körülmény, hogy szombaton délután a csendőrszárnyparancsnok személyes utasítására a volt fiúnevelő intézet udvarán felállított szinpadot és előkészített ülőhelyeket szétbontották.

Később pedig az a körülmény keltett kínos

Már Marosmegyében és Marosvásárhelyen is „működnek“ a bukaresti pénzügyi lap kalózzai

Marosvásárhely, július 3.

Eppen e lap hasábjain jelent meg nemrég egy leleplező cikk arról, hogy Csikmegyét pár héttel ezelőtt két értelmes bukaresti lapkivizítő kalózkodta végig.

Most Marosmegyébe és Marosvásárhelyre tette át székhelyét az egyik értelmes bukaresti lapügynök. Eddig még ki nem derített módon a bukaresti pénzügyi lap előfizettséggyűjtője Marosvásárhelyen — valószínűleg szintén fellettes hatóságok beajánlására, — hivatalos résztvevőt is nyert előfizettséggyűjtő körútjában.

Szászrégenben és végig a marosmegyei községekben, amelyeket a bukaresti lapkalóz autót látogatott meg, (ugylátszik, van miből), az előfizetészszerzést egy hivatalos közeg, a marosmegyei fináncgárdának egy tagja könnyítette meg.

A marosvásárhelyi finánc, aki egyuttal nem feketeszés, hanem előfizető után kutatott, annak rendje és módja szerint bemutatkozott az előfizetőnek kiszemelt kereskedőnek és aztán a legbarátságosabb szavak kíséretében mutatta be a bukaresti lapkivizítőt, aki ezután már, a hivatalos hatalom áldásos árnyékában, könnyűszerrel megszínálta az előfizetést, amely alig háromszáz lej egy félévre.

Csak azért, mert magyar

Az uralkodó az életét bizta rá, a vasutigazgatóság még csavarjavításra se tartja jónak

Temesvár, július 3.

„Mi, I. Ferdinánd, Isten kegyelméből és a nép akaratóból Románia királya! Egészséget az élőknek és eljövendőknél! Ezennel, külügyminisztériumunk előterjesztésére, 22109. szám alatt, elrendeljük, hogy Varjas Joan vasuti mozdonyfűtőt a szolgálati hűség érdemrendjének második osztályával tüntessék ki. Amely rendelet végrehajtásával megbizzuk... stb. stb. Aláírva Ferdinánd király és I. G. Duca, akkori külügyminiszter által.“ Kelt 1923. június 8-án.

Ezt a legmagasabb elismerésről és kitüntetésről szóló okiratot közjegyzői másolatban csatolta Varjas János ahhoz a fellebbezéshez, amelyet a temesvári vasutas fegyelmi bíróság

június 26-iki ülésének határozata ellen beadott. Varjas János ugyanis annak az öt szerencsétlen kisebbségi vasutasnak a sorába tartozik, a kiket, mint előzőleg megirtuk, nyelvvizsga ürügyével kiebudaltak a vasutól. A többiek ügyét egyelőre elhalasztották, ezek most halálos rettegésben várják a lecsapó villámot, a mely feiperzseli évek és évtizedek során kemény, hűséges munkával felépített, biztosnak hitt életlehetőségüket, Varjas és négy társa már csak a fellebbezésbe kapaszkodik, az utolsó szalmaszálba. A fellebbezés részletesen felsorolja a jogi indokokat, amelyek szerint a fegyelmi uton való nyelvtorturának és elbocsátásnak nincs meg a jogi alapja. Hivatkozik többek között a személyzeti szabályrendelet

feltűnést, hogy az eddigi szokástól eltérően, a csikszereidai önkéntes tűzoltóságot rendtartásra Csiksomlyóra vezényelték s ugyanakkor egy szakasz szuronyos csendőr helyezkedett el ott.

A karhatalom ébersége mindenre kiterjedt, még a templomi beszédeket is állandóan figyeiték. Ugy nézett ki az egész dolog, mintha Csiksomlyón nem ártatlan és jóakaratu székely leányok gyűltek volna össze vallási ünnepre, hanem valami hatalmas és egyben veszélyes politikai megnyilatkozás készülne.

Ez az elkéseredett hangulat aztán végig vonult az egész ünnepségen, amit fokozott a nem várt zápor.

Minden félrevezetési igyekezet ellenére is 4—5 ezer ember gyűlt össze Csiksomlyón. A szomszédmegyék székely lakossága sem hiányzott, Söt gróf Bethlen Györgyné, Bethlen Mária és Bethlen Ödönne is megjelentek Csiksomlyón. Sajnos, ez esetben nem sok látóval akadt.

Bálint Lajos prépost mondta a szentmisét. Utána P. Ráduly Kolozs szentferencs atya, szentbeszéd keretében méltatta Sarlós-Boldogasszony ünnepét. Hangsúlyozta, hogy ez a nap tisztán vallásos jellegű. A székelység által ősidők óta különös kegyelettel ünnepelt Mária nap. Az utóbbi időben hivatalos körök más színezetet akarnak adni neki. Olyan értelmet, ami nincs. A katolikus anyaszentegyház, annak szokásai és templomai soha sem voltak és sem is lehetnek irredenták. Azokban az isteni és magasabb emberi elgondolások szerint minden nemzet fia szállást, lelki megnyugvást talál.

A mélyhatású beszéd után szentáldozáshoz járultak az egyesereglett leányok, majd az oltáregyesületek szeretet-reggelit osztottak ki közöttük, a rendház udvarán. Ugyanott kellett volna megtartani a katolikus leányegyesületek diszközgyűlését is, de zuhogni kezdett az eső s így a festői székely öltözében felvonult székely leányok a templomba szorultak.

Itt Bíró Ferenc csikszereidai esperes-plébános a diszközgyűlés elnöke, meleg, üdvözlő beszéde keretében kitarásra buzdította a leányokat, majd Stettner Andrea nővér figyelmeztette a rájuk váró nagy kötelezettségekre.

A szárnyaszegett ünnepség déli 12 óra után végetért. Csoportokra osztották az ünnepélyre összegyűlt emberek s busan hazaiygekeztek. Délután már teljesen kihalt volt Csiksomlyó s a kivezényelt árguszemű karhatalomnak semmi dolga sem akadt.

9. szakaszára, amelynek értelmében a vasutasokról évente minősítést készítenek és minősítési jegyet adnak, a nyelvtudás azonban nem szerepel a minősítési kérdések között.

De különben is: Varjas János keresztülkötöte már magát elég nyelvvizsgán. Mindig hűségesen szolgált, letette az esküt és 1924. óta három nyelvvizsgát állott ki. Vizsgabizonyítványt ugyan nem kapott róluk, de mivel meghagyták állásában, sőt később elő is léptették, ezeket a vizsgákat feltétlenül sikerültnek kell tekintenie. Az államvasutakat különben 1908. óta szolgálja. Most 45 éves, családja van, feleség és két gyermek. Az uralkodó vonatonak mozdonyán éveken át dolgozott, vigyázott. Sose történt baj. Szolgálati jegyei kitűnőek. Csak most siklott ki Varjas János életének vonatja. Valami hibás váltóállítást volt odafenn. Egyetlen tollvonás és Varjas János alól elszaladt a mozdony. Nincs hely a számára, sem a mozdonyon, sem a műhelyben. Huszonhat óvig jó volt, magyar uralom alatt, román uralom alatt. Ma semmire se tudják használni. Varjas János elvesztette szerzett jogait, a nyugdíjrésztetek formájában öregkora és családja biztosítására befizetett alapötékét. Talán 54 éves korában, a vasuti munkások korhatárának elérésénél, megkapja. Talán. Ilyesmivel biztatják őket a helyi vasuti szerveknek.

Egyes román lapokban elfogult, egyoldalú, hajszoló cikkeket támasztják alá a kisebbségi alkalmazottak rendszeres kiirtását. Eltultzott adatokat, hajmeresztő állításokat olvashatunk arról, hogy „a vasutaknál a kisebbségi elem dominál“. Egyik temesvári román lap már a háborút is belekeverte a játékba: ki a kisebbségi vasutasokkal, mert háboru esetén nem lehet rájuk bízni a hadsereget!

Rendszeresen és könyörtelenül folyik a nagy selejtezés, a türelmetlen kezek mohón nyulnak be minden hivatalba s maholnap talán kinyulnak a magánvállalatok irodáiba és műhelyeibe is. A sokat hangzott demokratiahoz méltatlan eljárás, amely ellen, közös érdekből, egy emberként kellene talpra állania az egész kisebbségi társadalomnak.

Kömüves Géza

Kiosztották a Matuska fejére kitűzött vérdíjat

Budapest, július 3.

A Fürterburgban elkövetett merénylet végrehajtójának kézrekerítésére 100 ezer marka díjat tűzött ki Németország. A díjat már most kiosztották s abból jelentékeny összeget kapott Márkus Márton batorbágyi vasutas, aki elsőnek adott pontos személyleírást Matuskáról.

HIREK

Baradlai László:

Magyar István birkózik az ismeretlen X-szel

A tanár, aki rosszkedvű és ideges, mert Jasiból küldték le, hogy idegen nebulókat érettségiztesse és akinek ott kellett hagyni a tüszős mandulagyulladásban beteg fekvő legkisebb leányát, szórakozottan rajzoltatja fel a tételt.

Magyar István áll a tábla előtt. Gondosan kaligrafálva írja fel A-t a négyzetben és B-t a négyzetben. Ezzel is időt nyer, mert amíg ír, addig gondolkoznak, hogy miképpen fogja megtalálni az ismeretlen iksznek az értékét.

Magyar István négy társa, akik szomorú vádoltként merednek a katedrán trónoló ismeretlen istenekre, kábult érdeklődéssel kísérik a birkózáversenyt, amelyben szemelláthatólag az ismeretlen iksz az erősebb és mindjárt kétvállra fogja teríteni Magyar István érettségi előtt álló növendéket.

Pedig Magyar Istvánnak életkérdés, hogy az ismeretlen iksz ne győzze le. Magyar István apja ugyanis vasutas. Kimlódva, izzadva teremtette elő azokat a pénzeket, amelyeknek segítségével István odáig jutott, hogy a bágyasztó levegőjű teremben eldöntse: bukásra, vagy életre ítéljék-e? Még egy esztendő nem bírta el az idősebb Magyar István. A vizsgán, a saját külön érettségijén, megbukott. Nem tudta szabatos románsággal elmondani a népballadák alkotóelemeit, tehát nem lehet többé forgalmazta Érkörtvélyesen. Viszont csak két év múlva lesz ötvenhét éves, akkor — ha úgy tetszik — mehet nyugdíjba. Addig pedig? Éljen, amiből tud. Van egy kis háza, azt eladná. Arra szánta, hogy Pista elvegezhesse az egyetemre. Azt hiszi a vasutról leesett vasutas, hogyha meglesz a diploma, minden rendben lesz. Ott ül most ő is a szűkreszahott iskolapadokban. Mint szülő és mint közönség van jelen és halálos izgalomban reszket a fiáért.

Persze ezt nem tudja a matematika tanára. Ő is a saját bajára gondol és nem is Magyar Istvánon, hanem a rendszeren bosszulja meg magát, amikor az ismeretlen iksz-szel kapcsolatos birkózást egyre türelmetlenebbül nézi és egyre gunyosabban megjegyzéssel kíséri.

Honnan tudná a tanár, hogy Magyar István nem lustaságból, nem rosszakaratból akad meg az Iksznél! Magyar Istvánnak minden reggel öt órakor kellett felkelni, hogy a kofavonattal hétre benn legyen a városban és ott legyen az iskolában, ahol nem az anyanyelvén, még tizenhárom tantárgyat igyekeztek vele megtanulni. Délután két harmadikos diákkal kellett korrepetálnia, mert drága a tandíj, drága a ruha és drága az élelem és a vasutnál keveset fizetnek. Hét órakor ki kellett ballagnia az állomásra, viszadöcögni a faluba és este 10 felé le kellett ülni az állomási lakás petróleumlámpása alá és az öreg Magyar István román kiejtését kellett korrigálni és a népballadák alkotóelemeit verni az öreg fejébe.

A harc kimenetele nem is lehet kétséges.

A nagy Ikszet nem sikerült leteríteni. Az ismeretlen ismeretlen maradt, mintha az életben sem lehet soha megol-

dást találni a rejtélyes ismeretlenekre. Iksz, az ismeretlen, ami az apjának munkátlanságot jelentett. Iksz, az ismeretlen, akiért az óráközötti szünetekben nem volt szabad az anyanyelvén beszélni. Iksz, az ismeretlen, amelyet sohasem lehet megoldani, amelyről mindig gondoskodnak, hogy ismeretlen maradjon...

Kedvetlen a tanár és elégedetlen fejcsóválással ülteti le Magyar Istvánt.

Valamit jegyez. Az ország középiskoláinak buktatási arányszáma ebben a pillanatban megnagyobbodott. Pedig még nincsen vége. Még a latin tanár is kérdez egyet-mást a trójai faltörő kosok szerkezetéről. Erre is felelni kell. A tanár ragaszkodik a tananyaghoz és nem veszi tudomásul, hogy a vizsgaterem falán plakát van kifüggesztve, amely a gáz elleni védekezés kétségkívül szükséges és hasznos módszereire oktatja ki a mindkét nembeli tanuló ifjúságot.

Azután vége van a vizsgának.

Apa és fia együtt mennek ki. Két bukkott ember. Megmértették és könnyűnek találtattak, pedig a mérleg egyik fele súlyos terhekké volt alábástyázza.

Ebben a pillanatban kísértetiesen hasonlítanak egymásra.

15 évi kényszermunkára szállította le a krajovai hadbíróóság a grivicai fővádoltak életfogytiglani fegyházbüntetését

Az ítélet 20 ezer lej kártérítés megfizetésére kötelezte a vádlottakat

Krajova, július 3.

A grivicai munkás-pör hadbíróági főtárgyalásának utolsó napján Grozdea Péter, Lepedescu Spiridon, Popescu, Talpeanu, Urziceanu, Botoiu és Sandulian ügyvédek mondták el védőbeszédeiket. Szombaton éjszaka a katonai ügyész válaszolt a védelem kifogásaira. Kéri a Marzescu-törvény szigorú alkalmazását.

Vasárnap reggel fél 6-kor a tanács visszavonul. Az ítéletet fél 8-kor hirdette ki az elnök.

— Uj tárgyalást rendelt el a Semmitőszék a maroshévi betegséggyógyító pénztárnoka ügyében. Marosvásárhelyről jelentik: Bendeau Ionnak, a betegséggyógyító pénztár maroshévi vezetőjének sikkasztási ügyében váratlan fordulat állott be. Bendeau, — aki 1 millió hétésszáz ezer lej sikkasztott a maroshévi kirendeltség pénztárából, — a maroshévi törvényszék súlyosan elítélte. Ezt az ítéletet az ítéletábla is helybenhagyta. A Semmitőszék most megsemmisítette az ítéletet és az ügyben új tárgyalást tűzött ki.

— TIZÉVES TALÁLKOZÓ. Mindazok, akik 1925-24-ben a szászvárosi református Kun-kollégiumban végeztek vagy ezen évfolyammal hetedikben együtt jártak, felkértek, hogy július 8-án, reggel 9 órakor Szászvárosban a tízéves találkozó jelenjenek meg. Bejelentések Sebestyén Zoltánnál, Szászváros.

— Székelyhídi hírek. A napokban Székelyhídon is gázvédelmi gyakorlatot tartottak. Este tíz órakor megszólaltak a gáz-támadást jelző szirénák. A villanytelepen öt percre kikapcsolták az áramszolgáltatást. A gázpróba teljes csendben és sötétségben zajlott le. — A székelyhídi kávéház és vendéglő-tulajdonosok kérésére, a múlt hónapban életbeléptetett esti tiszórai zárórát megszüntették és visszaállították a régi zárórarendszert.

— Szakeikkért: 1 havi fogház. Nagyváradról jelentik: Bíró György nagyváradai újságíró néhány hónappal ezelőtt cikket írt, melyben élesen kritizálta azt a rendelkezést, mely a határszélén megtiltotta a detektoros rádiókészülékek használatát. Úgytét ma tárgyalták a törvényszéken s a tanács az ügyész érvelését magáévá téve, 1 hónapi elzárásra ítélt Bíró Györgyöt, aki fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

— Közgyűlést tart a bukaresti halott-hamosztó társaság. A „Cenusa” nevet viselő bukaresti halott-hamosztó társaság július 3-án a bukaresti krematórium épületének nagytermében tartja közgyűlését. A vezetőség ezúton is kéri tagjait, hogy jelenjenek meg ezen a gyűlésen és hozzák el magukkal, a folyó évi tagsági díjak kifizetéséről tanuskodó nyugtát is.

— Öngyilkos lett egy bukaresti nagykereskedő. Bukarestből jelenti tudósítónk: A báneasai tóból hétfőn reggel jönlő-

OLIO SASSO

A kizárólag olajbogyóból sajtolt tiszta ételolaj — az egész világon a legkedveltebb.

Az egyik: deresfejú, gyerekké tett öreg, a másik: fáradszemű, öreggé tett gyerek.

A tábláról a nagy ismeretlen X részvéttel mered utánuk.

Joseph W. Harriman amerikai bankárt, a Harriman-Nationalbank megalapítóját és igazgatóját üzleti könyveinek meghamisítása miatt a bíróság 4 és fél évi fegyházbüntetésre ítélte.

— ÉVZÁRÓ UNNEPÉLY A CSIKSZEREDAI RÓMAI KATOLIKUS GIMNÁZIUMBAN. Csikszeredáról jelentik: Kimagasló ünnepi keretek között zajlott le a helyi római katolikus főgimnázium évzáró ünnepélye. Az ifjuság és tanári kar teljes számban vonult föl az ünnepre, de nem hiányzott az érdeklődők sokasága sem. A szokásos hálaadással egybekötött szentmise után értékes ajándékkönyveket juttattak az ifjuságnak. Köszönetet mondtak mindazoknak, akik újabb küzdelmes éven segítettek át a nagy gondokkal küzdő székely intézményt. Az intézet szeretettel és ragaszkodással tolmácsolták a távollévő gróf Majláth Gusztáv Sándor erdélyi püspöknek, aki féltő gonddal örködik a főgimnázium fölött. Kimagasló része volt a hagyományos ünnepségnek dr. Csipak Lajos és Albert Vilmos tanárok 25 éves tanári működésének méltatása és ünneplése.

— Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egynekül reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz a bélmozgást csakhamar megélelenti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli.

— ISMÉT ERDŐTŰZ VOLT CSIKSZEREDAI RÓMAI KATOLIKUS GIMNÁZIUMBAN. Csikszeredáról jelentik: Fbben az évben, amint azt esetenként jeleztük, igen sok erdőtüz pusztított Csikmegyében. Most ismét jelentékeny kárt okozott egy újabb tüzeset. Catrinou Páter gyergyóbkási gazda kitermelés alatt álló erdeje kigyulladt és 10 hold területen teljesen leégett. Nagy erőfeszítéssel fékezte meg a tüzet a község fellármázott lakossága. Az ügyben bevezetett esendőrségi nyomozás adatai szerint az erdőt átütő ismeretlenek gyújtották föl. A tettesek kézrekerítésére erélyes nyomozást vezettek be.

Julius 1-én ide költözött

CLUI

STR. REGINA MARIA 6

TIZIAN KLISÉ ÉS RÉZCÍMKE MŰHELY

A francia állam gyógyforrásai

VICHY CELESTINS

Vese- és hólyagbántalmak, köszvény, cukorbetegség, artritizmus gyógyítására

Vichy Grande Grille májbajoknál és epebántalmaknál
Vichy Hopital gyomor és bélbántalmak esetében

Érkezési hely: Philippe Finkelstein, București, Str. Câmpineanu 20.

Megszüntetni! Kiirtani!! Kipusztítani!!!

A „Zsilvölgyi Napló”-ban olvassuk az alábbiakat:

„...Lapunk évek óta harcol és küzd a kontárság veszedelme, valamint a helyi legális kereskedelmet megkárosító vigécek ellen, mert úgy a kontárkodás, mint a vigéckedés, igen élesen virágzik Petrozsényben és az egész Zsilvölgyben. A hatóságok eddig túl lanyhán léptek fei ezekkel a kártékony elemekkel szemben. Évek óta követeljük ennek a kártétevő működésnek a megszüntetését, de sajnos, eddig nem igen értünk el eredményt ezen a téren.

Most aztán mint azt hivatalosan közlik velünk, a petrozsényi városháza a rendőrséggel erősen hozzájárult a kontárság és a titkos házalókereskedelem megszüntetéséhez. A helyi hatóságok az elmúlt napokban ugyanis kétszer is kidoboltatták hogy tilos mindenkinek a kontárokkal való dolgoztatás és akit iparendelő nélkül fognak meg valamely munkánál, azt szigorúan megbüntetik, de megbüntetik azokat is, akik iparendelő nélküli kontárokkal dolgoztatnak.

A hatóságok felhívják mindenkit, hogy ki bárhol is kontárokról tud, akik dolgoznak, azt azonnal jelentse fel a városházán vagy a rendőrségen, míg a járásbeliek a helyi főszolgabírói hivatalnál, ahol azonnal eljárást indítanak úgy a kontárok ellen mint azok ellen is, akik kontárokkal dolgoztatnak.

A kontáripárosok ellen tehát megtörtént azt az intézkedés — állapítja meg a Zs. N. — amit csak örömmel üdvözölhetünk s reméljük, hogy ha azt lelkiismeretesen végrehajtják, úgy az eredmény, a kontárság megszüntetése, valóban be is fog következni. (?) Majd még a házalókereskedőkről írva, a beszámolóit így fejezi be a helyi Zsilvölgyi Napló: „Megszüntetni! Kiirtani! Kipusztítani a kontárokat és a házalókereskedőket!”

Mintha duvadakról volna szó, kártékony állatokról és nem emberi sorsokról, akik a megélhetésért küzdenek éppen úgy, mint az iparendelővel dolgozók, még annál is sokkal nehezebben.

A helyi hatóságok intézkedése, ha az a megengedett és méltányos keretek között mozog, nem eshetik kifogás alá, mert az iparendelővel dolgozó és adófizető kisiparosokat meg kell védeni a rosszhiszemű kontárokkal szemben. — Rosszhiszemű kontár az, aki iparendelő nélkül azért dolgozik, hogy kibújjon az adófizetés kötelezettsége alól. Viszont nem rosszhimű az a szerencsétlen kontáripáros, aki a betevő falatért küzd egyik napról a másikra keresve kenyerét.

Az iparhatósági és ipartestületi spicli-rendszer bevezetése ellen pedig egyenesen tiltakozni kell. Ellenőrizni tessék bármilyen szigorúan, de tessék kikapcsolni a feljelentések és titkos besugárások rendszerét, amely nem vezethet jóra és csunya fényt vet azokra is, akik ezt a rendszert meg akarják honosítani.

Különösen az ipartestületnek és annak vezetőségének ajánljuk figyelmébe: „Ma neked, holnap nekem...” — tartja a közmondás.

Akik ma kontárok, azok közül egy-egyek lehettek ipartestületi vezetők...

A „Consum”...

A zsilvölgyi kereskedők régi sérelme a „Consum”. A bányatársulatok által fenntartott élelmiszer és ellátási raktárakról van szó, amelyek nagy versenyt, kereskedői nyelven konkurrenciát támasztanak az üzletnek. Nagy harcok folytak már annak érdekében, hogy a bánya-consumok ne kalandozzanak el a kereskedők eladási területére, vagyis ne árusítsanak azoknak, akik nem állnak a bányák szolgálatában, élelmiszer és háztartási cikkek kivételével az árusításnak más kereskedelmi portékát.

A zsilvölgyi kereskedőknek ezt a jogos kívánságát nem teljesítették a bányatársulatok és ma már az a helyzet, hogy a bányamunkások és bányatisztviselők ellátására létesített consumok éppúgy árulnak mindent és mindenkinek, mint a kereskedők és hirdetik is árucikkeiket.

A kereskedők tehetetlenek ezzel a konkurrenciával szemben, amely kereskedelmi törvényellenes, de viszont a Zsilvölgyben nem a törvénynek, hanem a bányatársulatnak van inkább szava!

A felborult paktum

Mit mond a Magyar Párt tagozati elnöke

A paktumtárgyalások a petrozsényi községi választásra meghiusultak. A paktumot először a nemzeti-párt torpedózta meg azzal, hogy tulzott követelést állított fel. Azután a szocdemek jelentették be, hogy központi utasításra ők csak olyan választási megegyezésben vehetnek részt, amelyben az összes pártok együtt mennek. Miután ez a két párt kiesett a paktumból, maradt tehát a kormánypárt és a magyar párt, amelyek között a tárgyalások mint a megye legtöbb helyén, kedvezően is indultak be. Rövidesen kitűnt, azonban, hogy a kormánypárt Petrozsényben nem olyan méltányos a magyarsággal szemben, mint a megye többi helyein és a jogos részt a városi tanács vezetéseben nem volt hajlandó megadni.

Beszélggettünk Veress Béla unitárius lelkésszel, a zsilvölgyi magyarpartai tagozat elnökével, aki a következőket mondotta:

— Amikor a helybeli liberális-párt paktumos ajánlatot tett a magyarságnak mi kijelentettük, hogy készen vagyunk közös listával részt venni a választásban és a tárgyalások során feltételül kötöttük ki azt, hogy a két alpolgármesteri állás közül az egyiket a magyarság kapja. Petrozsény lakossága legalább felerészben magyar és így ez a kívánságunk mindenképpen jogosult. Ettől eltekintve, magyarságnak azért is ragaszkodnia kell az egyik alpolgármesteri álláshoz, mert

az új közigazgatási törvény tudvalevőleg megszüntette az állandó bizottságot, amelynek tényleges része volt a város vezetésében úgy, hogy a mostani rendszer mellett a tényleges városvezetést tulajdonképpen csak a polgármester és alpolgármesterek látják el, mert az úgynevezett nagytanácsnak a szerepe egészen másodlagos. A magyarság eddig is jelentős mértékben vette ki részét a városvezetésből és semmiképpen sem akar a jövőben sem kimaradni ebből.

— Minthogy az alpolgármesteri állásra vonatkozó jogos kívánságunkat a liberális-párt nem teljesítette — folytatta a magyarpartai elnök — a paktumtárgyalások megszakadtak, bár reméljük, hogy a kormánypárt végül is be fogja látni kívánságunk jogosságát és feladja a maga eddigi merev álláspontját, annál is inkább, mivel a megyében majdnem mindent a két párt együtt ment a községi választásokon...

Amint más oldalról értesülünk, a liberális-párt hajlandó a magyar pártnak átengedni az egyik alpolgármesteri állást, de a liberális-párt a maga magyarját akarja ebbe az állásba helyezni. Értesülésünk szerint a liberális-párt magyar jelöltje Schreiber Árpád bányafőművezető volna, aki azonban nem a magyar pártnak, hanem a liberális-pártnak a tagja és így a magyarság semmiképp sem tekintheti a maga emberének.

Felemelik a széntermelést

25 százalékkal nagyobb kvótát kap a CFR-től a Zsilvölgye

A Zsilvölgyében elterjedt hírek szerint, — mint jeleztük, — a szénbányánál rövidesen emelni fogják a termelést huszonöt százalékkal. Három hónap óta, — amint ismeretes, — a zsilvölgyi széntermelés erősen lecsökkentett mennyiségben történik. A munkások egy hónapban csak 14 műszakot dolgoznak, ami azt jelenti, hogy csak tizennégyszer nyolc órát vannak foglalkoztatva egy hónapban. Ha a termelést most valóban felemelik, a munkások többet dolgozhatnak majd a termelés fokozása nemcsak a munkások, de a többi zsilvölgyi lakosság szempontjából is igen üdvös volna, mert megnövelné a kereskedelmi és ipari forgalmat, több pénz kerülne forgalomba a munkások nagyobb keresete folytán.

Érdeklődtünk a petrozsényi bányatársulati vezetőségnél, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a termelés fokozására rövidesen valóban kilátás van, mert a vasut szén szükségletének újabb megállapításánál a zsilvölgyi szénbányák az eddiginél nagyobb szállítási kvótát kapnak és az erre vonatkozó megállapodást a vasuttal talán már a közeli napokban nyilvánosságra fogják hozni.

Stop, itt megállni!

Zsilvölgyi fotók néhány sorban...

Zugirások

A petrozsényi ügyvédek arról panaszkodnak, hogy sok a zugirás. Zugirások szerintük azok, akik ügyvédi diploma nélkül belekontárkodnak az ügyvédi mesterségbe. Kérvényeket írnak, beadványokat szerkesztenek, szóval mindegy olyan ügyvédi ténykedést elvégeznek, a mihez nem kell éppen ügyvédi diploma, de ügyvédek szokták végezni. Az ügyvédeknek ma rossz megy, nem nélkülözhetik az ezekből származó jövedelmeket — mondják — és mi el is hisszük ezt az ügyvédeknek. De vajjon a leépített vagy idő előtt nyugdíjazott járásbírók, állástvesztett díjnokok, stb. nélkülözhetik az ebből származó jövedelmeket? Nem hisszük hogy ezek az „olcsó-jánosok” inkább nélkülözhetnék, mint az ügyvédek.

Mégegyszer...

Na igen, mégegyszer a Szurduk-vasutépítés dolga. Mindössze csak jelenteni óhajtuk: a Szurduk-szorosban még minden csendes. A vasutépítés még mindig nem kezdődött meg és — a jelek szerint legalábbis — nem is fog megkezdődni az idén. A pálya utja ki van jelölve, zászlók mutatják végig, hogy merre fog vezetni a vasutvonal, de több semmi. A tervrajz, a költségvetések az illetékes minisztérium asztalán fekszenek. De a kormánynak nincsen pénze. Pénz nélkül pedig nem lehet vasutat építeni. Ilyen művészet még nem született. Hogy mkor lesz pénz a szurduki vasutra? Talán jövőre. De biztosra ezt sem ígérjük.

Boxmeccs

Boxmeccs volt Petrozsényben. A Jiul boxolói mérköztek a bukaresti vasutasok boxolóival. A meccs rendkívül izgalmas volt. A Jiul csak tavaly ősszel állította fel box-szakosztályát, de már is olyan gárdát sikerült magának nevelnie, hogy felvehette a versenyt az országos viszonylatban is erős bukaresti csapattal. Sőt! Két országos bane el is verezett a

mérkőzésen. Titi Corneát — Fatta József, Marinescu Joant — Pop Péter győzte le. A Jiul különösen a fiatal Pop teljesítményére büszke. Az eredmény Cupu tréner lelkes és hozzáértő munkáját dicséri.

Kisebbségi iskola

A lupényi római katolikus felekezeti elemi iskola hat évvel ezelőtt beadta kérését a nyilvánossági jog megszerzésére. A tanügyi hatóságok a kérést még most sem intézték el. Ennél fogva a lupényi római katolikus felekezeti iskolában minden évben delegált román tanárok vizsgáztatják az elemistákat. Természetesen románul. És mivel a felekezeti iskolák elemi osztályaiban a románnyelvű oktatás csak a harmadiktól kezdve kötelező, az első három osztályból igen sokan elbuknak. Így megy ez már hat éve a vizsgákon. És ez történt az idén is. Egy szál a kisebbségi tanügyi sérelmek csokrához. Amely egy kicsit kordokumentum is...

Vulkán, óh!

Vulkánból fogy, egyre fogy a lakosság. A nagy leépítés után hiába vártak a lupényiek új felépítésre. Néhány évi keserű várakozás után, aki csak teheti, igyekezik utrakelni. A leépített bányászok, a munkanélküliek mennek, egyre mennek. Hová, merre, ki tudja. De Vulkán fogy és nem segít, hogy a nyugdíjasok nagyrészt odateleptették. Rövidesen Vulkán még azzal is dicsekedhetik majd, hogy nincsen munkanélkülije. Hogy megoldotta a munkanélküliség problémáját. Csak hogy akkor alig lesz már lakossága...

Mészárosok hára

A petrozsényi meszárosok beadványt intéztek a városi tanácshoz, amelyben a vágóhídi illetékek leszállítását kérték. A kérdés indokolt volt, mert a megyében a petrozsényi meszárosok fizetik a legmagasabb ilyen illetékeket. Valamit leengedett a város az illetékekből, de a meszárosok ezzel nincsenek megelégedve, továbbhi engedményeket kívánnak. A kö-

zönség azt szeretné tudni, ha megadják, olcsóbb lesz a hus Petrozsényben? Mert nemcsak az illetékek, de a husarak is a legmagasabbak Petrozsényben.

Egy karrier

Flórián Illés petrozsényi műszaki vállalkozóról senki sem tudta, hogy ért a petroleumforrás-kutatáshoz, de aki tudta, az sem hitte el neki. Valahogy összeköttetésbe került egy francia érdeklőséggel mely kiküldte Marokkóba, hogy próbáljon szerencsét. Most levél érkezett Flóriántól családjához, melyben közli, hogy szerencsével járt és egy bő petroleumforrást fedezett fel Marokkóban és vezetőállásban van nagy fizetéssel. Feleségét már ki is vitte és rövidesen kiviszi Flórián családjának többi tagjait is Marokkóba.

Közmunka

A petrozsényi városi tanács mintegy kétfélmillió lej értékben árlejtést hirdetett különböző városi közmunkákra. Egyidejűleg folyik a többkilométer hosszú Páring-ut építése is, amelynél minden munkanélküli munkát kap heti 400—700 lej kereset mellett. Érdekes, hogy az utmunkához asszonyok is jelentkeznek, akik egysorban zuzzák a követ és végzik a munkát a férfikkal.

Műkedvelés

Az aninoszai római katolikus műkedvelők olyan nagy sikerrel adták elő a Málnás Miska c. operettet hogy meghívták őket vendégszerepelni Lupényba. A kitűnő műkedvelő együttes vezetője Eisler Antal bányatisztviselő, aki sok lelkesedéssel rendezte az előadásokat.

Ezüstlakodalom

Halász Andor, a petrozsényiek közkedvelt Anderja és felesége született Molnár Élna, most ünnepelték meg ezüstlakodalmaikat. Az ismerősök és jóbarátok nagyszámú kívánság szerencsét az ezüstlakodalmas fiatalpárnak és elárasztották őket virágokkal. Halász Andor és felesége minden olyan mozgalomból kivesszik a részüket, amelynek nem és emberbaráti célja van.

Ligameccs

A ligaselejtező Jiul—Rovine futballmeccset, amely Petrozsényben folyt le a zsilvölgyi és krajovai bajnoksapatok között, kétszer is megóvták. Az első mérkőzést, amelyet a Jiul elvesztett, Benja temesvári bíró vezette le, féldő után taccsbírák nélkül, akikkel a mérkőzés alatt összevesztett és ezért levonultak. A második mérkőzést, amelyet már más bíró vezetett szintén a krajovai csapat nyerte meg. De három igazolatlan játékoskal. A Jiul tehát másodszor is megóvta a mérkőzést. Benja temesvári bíróról különben azt mondják, hogy a mérkőzés egész ideje alatt négylevelű lóherét keresett a pályán...

Választás

Vulkánban, a községi választáson, a kormánypárt — magyar párt paktumos listája győzött, élén Papp Ernővel, aki jelenleg is községi bírója Vulkánnak és közmegelegedésre vezeti a község ügyeit.

Gyalog Palesztinába

A „Petrozsényi Ujság”-ban olvassuk a következő hírt: „Két vállalkozószellemű petrozsényi fiatalember, Jankovits Vilmos és Müller Géza elhatározták, hogy anyagi eszközök hiányában gyalog vándorolnak ki Palesztinába. E héten szándékoznak utrakelni, hogy Jeruzsálemig meg se álljanak.” Na azért egyszer-kétszer megállnak majd Petrozsénytől Jeruzsálemig!

Attrakciók hete

A hajdani pénzbüszégre emlékeztető hete volt Petrozsénynek. Színház-mozi-cirkusz. Minden összejött egyszerre és ezen a héten a petrozsényiek választhattak a különféle attrakciók közül.

Egy héten át itt vendégszerepelt a bukaresti magyar színház társulata, amely Vigh Ernő távozása után átalakult Légrády-konzorciummá és előadásaival szinte állandóan telt házakat vonzott. A társulat főerősségei a Kőszeghy-lányok, Boross Mancsi, Erőss Irén, Sándor Ica, Sugár Ica, a férfiak közül pedig Székely Bálint, Légrády Pál, Nagy Imre, Walter Ferenc stb. A társulat Petrozsényből Aninoszára rándult át.

A színházzal egyidejűleg vendégszerepelt Petrozsényben a Kratély-cirkusz is, amely szokatlanul jó attrakciókkal szórakoztatta a közönséget.

Római társulatok is vendégszerepeltek egy-egy napra ezen a héten és bemutatkozott a bukaresti „Alhambra” kabaré balettszereplője is.

És hogy teljes legyen az élvezet, a két állandó mozi is hozta az ő rendes műsorát.

London és Varsó szerint

Még nincs leverve a Hitlerellenes lázadás

Breslauban és Beuthenben a zendülő rohamosztatok véres utcai harcokat vívtak a katonasággal

Varsó, július 3.

A lengyel félhivatalos távirati ügynökség azt a jelentést közli Breslauból, hogy ott hétfőn délelőtt nagy zavargások történtek ki Heines rendőrfőnök kivégzése miatt. Katonáság fogdosta össze a megbízhatatlan rohamosztatok vezetőket, akik fegyveresen ellenszögöltek s ebből heves utcai harcok keletkeztek.

A Gazeta Polska úgy tudja, hogy a felszólítási rohamosztatok megtagadták fegyvereik kiszolgáltatását. Ez történt Beuthenben is, ahol a rendőrség és katonaság csak kézigránátokkal tudta bevenni a rohamosztatok lakotanyáját. A közelharcban 4 rohamosztagos elesett és számosan megsebesültek.

Berlini magánjelentések szerint eddig 57 rohamosztagparancsnokot és náci vezért lőttek agyon, köztük Engels stettini rendőrfőnököt, Hoffmann, Krause berlini szárnysegédét és Sandtner zászlóaljparancsnokot.

Vilmos Ágost volt trónörökös sorsáról még mindig nem tudni semmi bizonyosat.

Egyes hírek szerint agyonlőtték, másik szerint fogságban van, más hírek szerint pedig Dániába szökött.

Londonban úgy tudják, hogy a Hitlerellenes mozgalom még mindig nincs leverve.

A Daily Mail Hitler köréből azt az értesülést kapta, hogy a lázadást egy külföldi nagyhatalom támogatta. Az elégedetlen hitlerista katonai alakulatokat Fritsch tábornok bujtotta fel, akit hétfőn szintén kivégeztek. Az államesiny célja a császárság visszaállítása volt.

A párisi Excelsior szerint Róhm csak kényszerűségből csatlakozott a monarchikus államesiny-tervhez, amelyet Schleicher és hívei készítettek elő. Róhm a felkelést arra akarta felhasználni, hogy rohammal elfoglalja Ausztriát s befejezett tény elé állítsa az ingadozó és határozatlan Hitler. Róhmnek ezt az elgondolását az is igazolja, hogy Belgrádban jártában Jugoszlávia semlegesége fejében Karintátiá odaigérte a szerbeknek.

A puccs előzményei hat hónapra nyul-

nak vissza. Az elégedetlen náci-alvezérek már akkor elhatározták a zendülést, a melyről Hitler tudomást szerzett s állandóan megfigyeltette annak irányítóit. A mikor szombaton Róhmöt letartóztatta, tisztán látta a helyzetet.

Az összeesküvők a szombatról vasárnapra virradó éjszaka akarták a felkelést végrehajtani, mégpedig úgy, hogy a rohamosztatok megszállják Berlint és az összes nagyobb városokat, elfogják a Hitler-kormányt és átveszik a hatalmat.

LICHTERFELDÉN ITÉLKEZIK A VÉSZBÍRÓSÁG

Az összeesküvő rohamosztások fölött a lichterfeldei kadettiskolában vézbíró-ság ítélkezik, amelynek jogában áll halálos ítéleteket is hozni. A kadettiskola udvarán már számos elítéltet kivégeztek.

Berlini jelentés szerint Hindenburg birodalmi elnök Neudeckből köszönő-táviratot intézett Hitlerhez és Göringhez a lázadás leveréséért.

A Petit Parisien arról értesül, hogy Hitler megtagadta Göring és Göbbels tanácsát s teljesen feloszlatta a barnainges katonai alakulatokat s a jövőben kizárólag a birodalmi hadsereg fog támaszkodni. Berlin visszanyerte rendes képét. Hitler palotája előtt állandóan hatalmas tömeg éljenzi a kancellárt és éneklé a nácihimnusz.

A berlini francia követ megjelent a birodalmi külügyminisztériumban és felvilágosítást kért arról, hogy Göring Franciaországot értette-e ama nagyhatalom alatt, amely, szerinte, az összeesküvést támogatta.

20 ezer ember kéri Hock János büntetésének elengedését

Budapest, július 3.

Annakidején a bíróság — amint emlékeztet — 1 évi börtönbüntetéssel sújtotta Hock Jánost. Az ügynek most érdekes fejleményei vannak, ugyanis 20 ezer ember által aláírt kegyelmi kérvényt állak be Hock János érdekében Horthy kormányzóhoz.

Jelentések az érettségi frontról

Onisifor Ghibu a nemzeti elfogultságból is levizsgáztatta az egyik kisebbségi diákokat

Hogyan kell leírni és mennyi érzéssel kell kimondani ezt a mondatot: „Un bun român”

Szatmáron elfogadhatóak az eredmények

Arad, július 3.

Az aradi „Moise Nicoara” liceumban működő érettségi bizottság előtt két város: Arad és Temesvár középiskolát végzett növendékei indultak. A bizottság rendkívül szigorúan dolgozik, az írásbeli vizsgálatok eredményei máris alaposan megtizedelték a jelentkezők létszámát és a szóbeli érettségi, amely szombaton vette kezdetét, nem kevésbé szigorú feltételek mellett folyik.

A szóbeli vizsgálatok során — hogy az írásbeli különböző visszasságairól ne beszéljünk — egészen kirívó esetek is fordultak elő. Így például az egyik jelöltnek a következő „tételt” adta fel Onisifor Ghibu professzor, a bizottság elnöke:

— Irja le kérem a táblára: „Un bun român”

A jelölt, aki természetesen magyar anyanyelvű diák volt, kelő gonddal és elővigyázatossággal le is írta a feladott tételt, mégpedig hibátlanul. Ami nem is csoda, mert hiszen sokkal „veszedelmesebb” érettségi tételt is kioszthatott volna részére az elnök. A feltett kérdés megválaszolása azonban, csak látszatra volt ilyen könnyű. Az elnök ur, úgy látszik, gunyoros kedvében volt. Megjegyezte, hogy a tételbe hiba csuszott, mert — mondotta — ezt a szót, hogy „román”, nagy kezdőbetűvel kellett volna írni. Ezt csak gunyból mondhatta az elnök ur, mert hiszen még egy kisebbségi diáktól sem lehet elvárni, hogy a helyesírás minden szabálya ellenére több tisztelettel adózzék a többségi nemzetnek, mint azok, akik a román nyelvtan szabályait megteremtették. Hinni sem lehet, hogy egy olyan komoly professzor, mint Onisifor Ghibu, ne tudná ezt. Viszont nem értjük, miképpen keveredhetik a guny olyan komoly ténykedésbe, mint egy érettségi vizsga levezetése...

A nagyszerű „tétel” megvizsgálása ezzel azonban még nem ért véget, mert az elnök felszólította a jelöltet, hogy most már olvassa is el, amit leírt. Amikor pedig a diák eleget tett a felszólításnak, az elnök újabb kioktatásban részesítette arról, hogy milyen lágyan és mennyi érzéssel lehet elmondani ezt a mondatot: un bun român.

A diák megbukott. Ugy látszik, nem volt elég érett ahhoz, hogy egy olyan „bun român” előtt megfeleljen a követelményeknek, mint Onisifor Ghibu ur.

Ez csak kiragadott példa, de minden

más példa helyett beszéljenek a számok, amelyek a vizsga eddigi eredményeiről számolnak be: a temesvári piarista liceum 26 érettségiző diákja közül mindössze 3 felelt meg a követelményeknek. Ezek közül 16 már az írásbeli vizsgán bukott meg. Az aradi katolikus gimnázium vizsgára kerülő nyolc diákja közül mindössze három kerül a jövő hét elején szóba.

Valamivel jobb az eredmény a Moise Nicoara állami liceumnál, ahol negyvenegy érettségire kerülő fiatalember közül mindössze 14 bukott meg az írásbeli vizsgák során. A Ghibu Birta leánygimnázium eredménye egyenesen kitűnő. Kilenc diáklány indult, ezek közül egy elbukott az írásbelin, a többi nyolc letette a szóbeli vizsgákat is.

Az érettségi vizsgálatok még tartanak és azoknak végleges mérlegét — különösen, ami a kisebbségek helyzetét illeti — már aligha javíthatják meg az ezután következő eredmények.

Az aradi Moise Nicoara fiuliceumban, a jelentkező 18 jelölt közül 10 sikeresen végzett. Hétfőn újabb 11 jelölt áll az aradi bizottság elé.

Szatmáron elég jók az eredmények

Tudósítónk jelenti: A szatmári Eminescu liceumban tartott írásbeli érettségik eredménye meglehetősen rendesnek mondható. Az Eminescu liceum 38 jelentkező növendékéből átment 34, a szatmári állami leányliceumból jelentkező 19, átment 16, a máramaroszigeti fiuliceumból nyolc közül átment 7, a leányliceumból jelentkező 15 közül átment 11. A szatmári református gimnázium és a zárdai leányliceum növendékei Nagykárolyban érettségiztek. Itt már sokkal szigorubb volt a vizsgáztató bizottság. Nyolcvankilenc növendék közül 26 bukott el. A szatmári leányliceumból vizsgára jelentkező 16, átment 11, a református gimnáziumból négy közül átment 3, a nagybányai állami fiuliceumból vizsgára jelentkező 11, átment 9.

Szatmáron hétfőn a máramaroszigeti leánygimnázium és az ottani fiuliceum jelöltjei állottak a vizsgáztató tanárok elé. A 11 jelentkező leány közül 5 volt megfelelő, a 7 fiu közül csak 1 bukott meg.

A foksani fiuliceumban a 97 jelentkező közül 60 ment át.

Az egyezményes lista győzött Csikban a megyei választáson

15 magyar és 9 román tagja lesz a csikmegyei tanácsnak. Feltűnően gyenge volt a választók érdeklődése

Csikszereida, július 3.

A csikmegyei tanácsválasztás lezajlott. Amint előrelátható volt, az egyesült magyar-román lista döntő fölényrel győzött. A lanyha érdeklődés mellett leadott szavazatok 85 százalékát szerezte meg az első számú jel nélküli lista. Max. Câmpian dr. gyergyószentmiklósi képviselő agrár-csoportja 15 százalékkal kibukott.

A választás végeredményeként 15 ma-

gyar és kilenc román tagja lesz Csikmegye tanácsának.

A választással kapcsolatosan szomorúan kell megállapítani, hogy nem volt érdeklődés. 2—3 szavazó körletben jelentős számmal járultak urna elé a székelyek, de egyes helyeken a tényleges szavazók egyharmada sem szavazott le. Végeredményben a 42 ezer szavazó közül alig éltek alkotmányos jogokkal 17 ezren.

A Dimineata szerint már befejezett tény az erdélyi hitlerista szervezések feloszlata

A pénzügyminiszter is Párisba megy

Bukarest, július 3.

Hétfőn délelőtt minisztertanács volt, mely alkalommal a kormány tagjai azokat a törvényjavaslatokat tárgyalták le, amiket még ebben az ülészakban a parlament elé szándékoznak terjeszteni. A tanácskozásokat kedden folytatják, amikor a beavatottak szerint a kormány

dönteni fog az erdélyi német hitlerista szervezetek feloszlataáról is.

A Dimineata úgy tudja, hogy az erdélyi nemzetiszocialista szervezetek feloszlata már befejezett tény s a kormány a keddi minisztertanácson már csak az erre vonatkozó rendeletet fogja megszövegezni.

KISEBBSÉGI HIVATALT ÁLLITANAK FEL A KULTUSZMINISZTERIUMBAN

A kisebbségi minisztérium megszűnése után kormánykörökben felvetődött a terv, hogy a leépített minisztérium helyébe kisebbségi államtitkárságot állítsanak fel, mely a miniszterelnökség keretében működne. Bár a gondolatnak liberális körökben sok befolyásos híve volt, mégsem lehetett megvalósítani költségvetési okokból, a pénzügyminiszter ugyanis mereven elzárkózott minden újabb hivatal föllátása elől, mely jelentősebb tételekkel terhelte volna az állami költségvetést.

Illetékes helyen most úgy értesülünk, hogy a tervezett államtitkárság helyett a kormány „kisebbségi hivatalt” állít fel, mely a kultuszminisztérium keretében, mint annak egyik ügyosztálya fog működni.

Ennek a hivatalnak az lenne a hivatása, hogy összegyűjtse, véleményezze és a megfelelő helyre juttassa el a kisebbségi közösségek és egyének panaszát, külön-

böző természetű kívánságát.

Hírek szerint az új hivatal élére Petruca János kolozsvári lapszerkesztőt és Mózes Károly gyógyszerészt, a kolozsvári liberális magyarok vezérét nevezi ki a kultuszminiszter, akik mint szaktanácsosok fognak működni.

CUZA KIROHANÁSA AZ IDEGENEK ELLEN

Hétfő délutáni ülésén a képviselőház a nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. A vitában elsősorban az idősebb Cuza szólalt fel, aki szerint a javaslat címe arra mutat, mint ha idegen gyarmat volnának, ahol a román elemet is pártfogolni kell. Követelte az idegenek elleni erőes harcot.

A szenátus néhány kisebb jelentőségű törvényjavaslat megszavazása után az országutakon való közszállítási jog bevezetéséről szóló javaslatot tárgyalta, a melyet a képviselőház délelőtt szavazott meg.

PÁRISBA MEGY A PÉNZÜGYMINISZTER IS

Tatarescu miniszterelnökkel hétfőn Slaveanu pénzügyminiszter is Párisba utazik, mégpedig azért, hogy véglegesen aláírja a külföldi államadósságok rendezésére vonatkozólag létrejött egyezményt.

CUKORMONOPÓLIUM JON

A Gazeta úgy értesül, hogy a kormány bevezeti a cukormonopóliumot. Tekintettel arra, hogy a parlament szerdán este záruló rendkívüli ülészakája az erre vonatkozó javaslatot már nem tárgyalhatja le, a kormány minden valószínűség szerint a felhatalmazási törvény alapján lépteti életbe a cukormonopóliumot.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Áru- és pénzpiac

TEMESVÁR

Lisztpiac: Nagymalmi árak: 0-ás 6.90, 4-es 6.10, 5-ös 5.60, 6-os 5.10, lábliszt 2.60, korpá 2.50 lej. Középmalmi árak: 0-ás 6.80, 4-es 6, 5-ös 5.50, 6-os 5, lábliszt 2.45-2.50, korpá 2.20 lej. Kismalmi árak: 0-ás 6.80, 4-es 6.5-ös 5.50, 6-os 5, lábliszt 2.45-2.50, korpá 2.50 lej. Irányzat lanyha.

Nyersbőrpiac: marhabőr, vágóhídi nyersár (zöldsúly) 22 lej kg-ként, borjubőr zöldsúly 40 lej kg-ként, báránybőr 40-50 lej darabja, lóbőr 400 lej darabja, nyírott juh 50 lej. Irányzat lanyha.

Állatpiac: Kivitelre való zsirsértés I. oszt. 19-20 kg-ként. II. oszt. 16-18 lej. Hussértés a magas vámtarifák miatt nem exportképes. A belföldi fogyasztásra szánt zsirsértés ára rendkívül nyomott. **Parasztökrök:** I. oszt. 9.50-10, 50 kg-ként, II. oszt. 8-9.50, III. oszt. 6-7 lej. Junius hónapban Olaszországba a teljes engedélyezett kontingenst, 1500 darab marhát kiszállították. Az olaszok nem akarták pótkontingenst engedélyezni, noha Magyarország megadta ezt a kedvezményt.

A temesvári állatexportőrök túlzottan mondják a Németországba irányuló állatkiviteltől több lapban megjelent híreket. A német piaccal két éve hasztalanul kísérleteznek, az árak nem konveniólnak, egyes mennyiségek csak akkor kerülnek kivételre, ha akad valaki, aki kompenzációs kényszerből hajlandó viselni a veszteséget.

Piaci árak: tej 3, tojás 90 bani, marhahús 14-16, borjú hús 22-24, sertéshús 26 lej, vaj 45-50, tehénturó 12-14, ujbúrnya 2, paradicsom 10-11 lej, zöldbab 5, uborka, 1, zöldpaprika 50 bani-1 lej, rántani való csirke párja 18-20, sütni való 30-32, hizott liba 100-120 lej darabja, hizott kacsa 80-90, barack 8-10-12, alma 4-5, málna 8-9 lej.

SZÉKELYHID

Junius 29-én, Péter és Pál napján végig az Ermelléken megpendültek a kaszák és mindenütt vágják már a rozsot és az árpát. Elég szomorú aratás, ahol a jég megkímélte a vidéket, ott is csak 60-70 százalékos a termés.

Európa ezévi termése jóval alatta marad az elmúlt évinek

400 millió métermázsára becsülhető Európa idei termése

Róma, július 3

A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézethez június 20-ig beérkezett hivatalos jelentések szerint a terméshelyzet Európában a következő:

Május hónap rendkívül szélsőséges, szabálytalan és vidékenként szerfelett változó időjárása nem kedvezett a gabonafélék kalászosodásának, virágzásának és általános fejlődésének. Az idő, különösen a közép-európai és északi államokban nagyon száraz volt és a hőmérsékleti ingadozások között igen erős eltérések voltak.

A szórványos és szabálytalan esők nem voltak elégségesek a vetések megfelelő táplálására, sőt még alig pótolták az áprilisi esőhiányt.

Az északi vidékeken, amelyek anélkül is sokat szenvedtek a szárazságtól, május második felében voltak ugyan esők és zivatarok, amelyek azonban legtöbbször igen hevesek és kártokozók voltak és gyakran túlságos nedvességet jelentettek.

A dunai államokban a csapadék még olyan időben érkezett, hogy a nagyobb katasztrófának elejét vette, de mégis túlkésőn ahhoz, hogy az egész tavasz folyamán uralkodott szárazságozta bajokat teljesen helyrehozza.

Az európai államokban a gabonavetések állása június elején kissé gyengébb volt, mint május elején és jelentősen gyengébb volt a múltév június 1-ei állapotnál. Ez alól csupán az északi államok és az Ibériai-félsziget volt kivétel.

Junius első két hetének időjárása a májusi meteorológiai viszonyok hatása alatt állott és hasonló volt ahhoz, bár végeredményben mégis jobbnak bizonyult. A szárazságnak helyenként vége szakadt, bár az esőzés általában nem volt bőséges sem az északi, sem a közép- és nyugateurópai államokban. Egyes államokban a meleg és a napsütés továbbra is igen szélsőséges maradt, csupán a déli és a dunai államokban volt az időjárás esősebb a rendesnél.

Ilyen viszonyok között majdnem valamennyi európai államban a terméskilátások jóval alatta maradnak az 1932 évi kivételesen bő termésnek.

Mindenféle számszerű becslés az év eme szakára még igen kockázatos és kényes volna mert a legtöbb államban a végleges terméseredmény még nagyon so-

kat változhatnak az aratásig terjedő időszak hőmérsékleti és időjárás viszonyainak hatása alatt. A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet mindazonáltal némi számszerű becslést kockáztat meg a bevett terület nagyságának, az eddigi vetéshelyzetnek figyelembevételével és annak feltételezésével, hogy a helyzet az aratásig már nem változik lényegesen. Ennek alapján

az importáló államok termése 310 millió métermázsára, az exportáló államoké (négy dunai állam, Lengyelország és Litvánia) pedig 90 millió métermázsára becsülhető,

az összes termés várható eredménye tehát 400 millió métermázsára körül fog mozogni. Az európai államok várható termése tehát a múltévi 472 millió métermázsás végeredménnyel mintegy 70 millió mázsával lesz kevesebb és az importáló és

exportáló államok között körülbelül egyenletesen oszlik meg. De az idei termés mégis majdnem ugyanannyi lesz, mint az 1932 évi (405 q), amely igen bőséges volt és helyenként tetemesen túlszárnyalja az 1931 és 1929-es évek termését (391, 370, 395 q) és jóval felülmúlja az 1924-28-as évek 347 q-ás átlagát.

A szovjetországi helyzetről kapott jelentések igen eltérőek. Május első felében és meleg volt, hogy a második felében zivatarossá és igen változó hőmérsékletűvé váljék. A csapadék eloszlása egyenlőtlen volt és a déli részek egyik-másika még május végéig sem kapott esőt. Junius első fele sokkal kedvezőbb volt és a legtöbb termelő vidékről kiadós esőket jelentettek. Az eddigi helyzetből jó termésre lehet következtetni, ha az időjárás viszonyok továbbra is megfelelőek maradnak.

Az új román-magyar árucserelégyezmény rendelkezései

Bukarest, július 3

Románia és Magyarország közötti fizetések szabályozására 1933 március 31-én kötött egyezmény, valamint ennek kiegészítésére 1933 június 10-én kötött megállapodás 1934 május elsején érvényét veszítette. A román-magyar árucserelégyezmény ezentúl az új egyezményben meghatározott módon bonyolítandó le.

Románia és Magyarország közötti kölcsönös áruforgalomból származó fizetések

kompenzációs üzletek útján teljesítendők.

Mindkét nemzeti bank kölcsönös megegyezés alapján azonban más megegyezési lehetőséghez is hozzájárulhat. Ez egyformán érvényes a régi és még kiegyenlítettlen valamint az új árutartozásokra.

Az egyik nemzeti bank által adott engedély a másik országban csak akkor lép érvénybe, ha a másik ország nemzeti bankja is megadja hozzá az engedélyt.

Azok a fizetések, amelyek Romániában fennálló, nem áruüzletből eredő magyar követelésekből származnak, ugymint kamatfizetések, tantiémek, osztalékok, szel-

vények, tiszteletdíjak, eladási szerződésekből, örökségekből származó követelések, továbbá létfenntartási egyezmények, vagy más hasonló tranzakciókból eredő követelések kompenzációs eljárás alá tartoznak. Ez alól kivételnek a befektetésre nyújtott hitelek alapján történő fizetések.

A magyar pénzüzetek által, nem ipari célokra nyújtott rövidlejáratú kölcsönökre vonatkozó fizetések esetéről-esetre mindkét nemzeti bank előzetes megegyezése alapján külön elbírálás alá tartozik.

A Román Nemzeti Bank jogosult arra, hogy a devizaforgalom lebonyolításával megbízott magyar pénzüzetetknél belföldi pengőszámlát nyithasson. E számláknak kizárólagosan az a rendeltetésük, hogy a 2000 pengőnél kisebb összegeket egybegyűjtse, amelyeknek az elszámolása a kompenzációs forgalomban nehézségbe ütköznék. A lefizetéshez a fél a Magyar Nemzeti Bank engedélyét tartozik kikérni.

Minden 50.000 lej meghaladó Magyarországból Romániába történő áruszállítás kompenzálása csak akkor lesz engedélyezhető, ha a megfelelő értékű fa, petrolium vagy más román áru együttes importja ellenében jött létre az alanti arány szerint: 17 százalék tűzifa, 50 százalék fűrészelt fa és más termékek és 33 százalék petroléumtermék. A kompenzációs üzletek lebonyolítási határideje általában 3 hónap. Meghosszabbítást csak külön kérésre és egészen kivételes esetekben engedélyeznek.

A közigazdaság hírei

Mezőgazdasági kamarai tanácsosokat is választ Csikmegye. Csikszerebről jelentik: A szakkamarák számának csökkentésére vonatkozó törvény alapján július 29-én választó urnák elé állítják Csikmegye mezőgazda választóit. Ezalkalommal választják meg a községek mezőgazdasági tanácsosait, akik majd az idevonatkozó törvények alapján kamarai tagokat fognak választani. Azok a községek, melyek mezőgazda választóinak száma nem haladja meg a hatszázat, 2 tanácsost, míg a hatszáznál több szavazati joggal rendelkezők 3 mezőgazda tanácsost választanak.

★

Ideiglenesen meghosszabbították a német francia szerződést. Párisból jelentik: A lejárt német-francia kereskedelmi szerződés megújítására irányuló tárgyalásokat múlt hó 23-án kezdték meg Berlinben. A könnyen beállható szerződésnélküli állapot elkerülése végett a francia és a német kormány jegyzékváltás útján megállapodott abban, hogy a lejárt szerződést még egy ízben, július 31-ig meghosszabbítják. Amennyiben bizonyos áruk forgalma a két állam között kontingensek útján van szabályozva, ezeknek a kontingenseknek nagyságát ideiglenesen július hóra a negyedévi mennyiség egyharmadában állapították meg.

Legyünk nagyon óvatosak, ha az első napfürdőt vesszük! A bőrnek lassan kell megszoknia a napfényt. Mindenekelőtt dörzsöljük be bőrünket minden napfürdő előtt Leokrémmel, egy a napot kétszeresen élvezzük. A Leokrém segítségével gyorsabban és egyenletesebben barnulunk és a napszárás veszélye csökken. Elegáns doboz. Lei 15.- és 30.- Chlorodont S. A. R. Braşov.

LEOKRÉM
nap-vitamin

Bukarestbe utazók figyelmébe!

HOTEL LUVRU

Strada Carol 4.
Victoriei sarok. Főposta mellett

Teljesen átalakítva, új berendezés, modern komfort. Hideg-meleg folyóvíz, fürdőszoba, telefon, lift. UJ VEZETÉS ALATT. — Mérsékelt árak

SPORT-ÉLETT

Eső! jegyében a Nemzeti Bajnokság utolsó fordulójára: Két mérkőzést elmosott a zápor, a Ripensia viszont „gólzáporozott” — Az Universitatea győzött és ezzel elkerüli a selejtezőt

A Nemzeti Bajnokság utolsó fordulójára — elázott. Négy mérkőzés közül kettőt elmosott az eső. A két csoportgyőztes a Ripensia és Venus személyében ismeretes már. A helyezések körül azonban még csak találgatni, találgatni lehet, de a végső kép csak a most elmaradt két mérkőzés lejátssza után alakul ki.

Sétamérkőzés...

Ripensia—Gloria CFR
8:0 (3:0)

Temesvár, július 3.

A Ripensia feltűnően könnyen nyert az alig valamit mutató Gloria CFR ellen.

Schwartz (3), Dobay (3) és Ciolac (2) osztottak a gólokon.

A Ripensia ezzel pontfölénnyel első csoportjában.

(Összel 3:1 volt a Ripensia javára.)

Az „elázottak”

NAGYVÁRAD

NAC—Juventus 0:0. Mindössze 10 percig játszottak. A hatalmas eső elmosa a mérkőzést. Valószínű, hogy hétfőn újratesszük újra.

BUKAREST

CFR—Crisana 0:0. Itt 30 percet tudtak lejátsszani.

B. CSOPORT:

1. Ripensia	13	10	2	1	57:14	22
2. Unirea Tricolor	14	9	2	3	40:19	20
3. NAC	13	8	2	3	43:17	18
4. Juventus	13	7	2	4	24:20	16
5. Romania	13	6	2	5	25:23	14
6. Gloria CFR	14	5	2	7	29:38	12
7. Mures	14	1	2	11	15:53	4
8. Soimii	14	0	2	12	7:56	2

Lejátsszatlan: NAC—Juventus, Ripensia—Romania (félbemaradt, valószínű, hogy a Ripensia már nem játszza le, ebben az esetben a két pontot a Romania kapja).

Ebben a csoportban 240 gólt rugtak a csatárok.

Ha gyenge a bíró...

Universitatea—Brasovia
3:0 (1:0)

Brassó, július 3.

Várható volt, hogy erős mérkőzés lesz — az Universitatea a selejtező ellen küzdött, a Brasovia elhatározottan ment a küzdelembe, hogy győzelemmel bucsúzik a Nemzeti Bajnokságtól — de ilyen játékot nem várt a közönség. Neagu segesvári bírónéhány kezdeti durvaságot elnézett és teljesen kiengedte kezéből a mérkőzést. Néhány itélkezése volt, amely azt árulja el, hogy nem való még erős, nagy mérkőzés levezetésére. Néhány hajmeresztő hibát csinált — különösen a lesállások megítélésénél és a faultok büntetésénél. Elsősorban — ki kell mondani — Neagu bírójának hibája, hogy a mérkőzés elfajult.

A Brasovia kezd, de rövidesen mindjárt U fölény alakul ki több kapu mellé lövéssel. A Brasovia magára talál és erős iramot diktál. Nuridsány szép lefutása kapu előtt gurul el és Vogel lövése a kapu alsó sarkáról pattan ki. Majd Balogh szabadrugású Sepci szépen fogja. U lefutásából Ploesteanu 20 méterről küldött erős labdája a kapus kezébe kerül. Neagu bíró ezután ezután néhány nemlétező offsidokat fúj le. A Brasovia még mindig tartja az iramot és a 23-ik percen alkalma nyílik a vezetőgólt berugni, amikor is Balogh a kifutó kapus mellett áres kapu mellé lövi a labdát. Majd Szika—Vogel—Balogh kombinációból kapura küldött labda mellé megy. Sorozatos faultok, amit a bíró nem vesz észre. Balogh véresen hagyja el a pályát, majd Bölöni viszik. A Brasovia 9 emberrel küzd. Majd Bölöni visszajön és a 33-ik percen faultja miatt megítélt szabadrugás kapufáról pattan vissza, amit Tabacu

Teniszülők 280 lejtotl 2200 lejtoj
Szakszerű komplett hurozás és javítás legolcsóbban
Rekord Sportnál
Brassó, Kolostor-utca 24.

védhetetlenül hálóbba helyez. (1:0). A Brasovia egyenlítősi kísérlete meddő marad.

A második félidő erős Brasovia támadással kezdődik. Sorozatos kapu felé küldött labdák, Szika labdája kapu előtt gurul el, majd István szép labdáját a kapus fogja. A 3. percen 1 percre áll a mérkőzés. A nyugati liga elhunyt einökné emlékére. Ploesteanu erős lövését a Brasovia kapusa fogja. Egyre durvul a játék. A 18. percen Sigmond a Brasovia háttvédje labdába rug és véletlenül az

22 gólt rugtak...

A Középeurópai Kupában

nagy gólarányu győzelmek és váratlan eredmények napja

Az „eddigiek között legizgalmasabb” Középeurópa Kupa elődöntője hatalmas meglepetéseket hozott. Elsősorban a Rapid óriási veresége Bolognában, aztán a Ferencváros „gázolása” az Ambrosianát verő Kladno ellen. Újpestől is legalább döntetlent vártak. Az Admira semleges földön nagy fölénytel intézte el a Napolit.

Budapesti

Juventus—Ujpest 3:1 (1:1). Ujpest otthonában két gólkülönbséggel veszített, alig van reménye arra, hogy Torinóban megszerezze majd a továbbjutást. A tizenhetezer néző csalódottan látta, hogy Ujpest fölényben játszik, de csatárai miatt nem tud eredményt elérni.

Ujpest támad az első negyedórán és — a Juventus lö gólt. A 15. percen 1:0. Ujpest továbbra is fölényben marad, de csak a 44. percen sikerül egyenlítőni. Kapu előtt nagy kavardás, P. Szabó végül is bevágja a labdát. 1:1.

Az olaszok tiltakoznak a gól ellen. A jól bírászkodó cseh Zenisek a határbírók kihallgatása után megadja a gólt. Szünet után az olaszok hevesen támadnak.

A 29. és 34. percen Borell két gólja beállítja a végeredményt. 3:1.

A 54. percen hatalmas zápor mossa el a mérkőzést.

Ferencváros—Kladno 6:0 (3:0). Szombaton.

A Ferencváros ragyogó győzelmének főleg gólaránya meglepetés. A Fradi nem is kellett nagyon belefeküdjék! Óriási formában van!

3. percen Sárosi (1:0), 9 percen Toldi

Ligadöntők

BUKAREST

Prahova—Maccabi 1:0. A második félidő 10. percében az eső miatt félbeszakadt a mérkőzés. A déli liga bajnokságában tehát még nincs döntés.

TEMESVÁR

TAC—UDR 5:1 (3:1). A temesvári csapat nagy gólarányu győzelmé némileg meglepetés. A TAC biztosan verte ellenfelét. Pouzák (2), Koronyi, Somogyi és Molnár góljaival. Az UDR egyetlen gólját, 11-esből Lakatos szerezte.

SZATMÁR

Olympia CFR—Törekvés 1:0 (0:0). A második félidő 20. percében Szerény fejele a győztes gólt. Befejezés előtt 6 perccel a mérkőzés botrány miatt félbeszakad. A Törekvés levonul. A bíró a várakozási idő eltelté után az Olympia CFR-t jelenti ki győztesnek. A botrány kitörésének oka: Major, a Törekvés csatára úgy megrugta a szatmári kapust, hogy az ájultan terült el a földön. Erre a közönség berontott a pályára, megtámadta a Törekvés játékosait, akik az öltözőbe menekültek.

Barátságos mérkőzések

BRASSÓ

IAR—ASTRA 4:1 (2:1). Három új játékos mutatkozott be a repülőgyári csap-

atban — sikeresen. Mindhárom új szerzemény — Spirea, Negruț és Hencuț, eredményesen dolgozott. Már a 2. percen Negruț középcsatár gólt rug. (1:0) az 5-ik percen Leuca révén 2:0, a félidő 36-ik percében Stoian 2:1-re javít. A második félidő 10-ik percében Spirea (3:1), a 33-ik percen Leuca eredményes. Brasovia kombinált—Soimii 4:1 (2:1). A gólsorrend: 16. Zaharie (0:1), 20. Bálint (1:1), 23. Takács (2:1). Második félidő 11. Takács (3:1), 18. öngól (4:1).

A. CSOPORT:

1. Venus	14	9	1	4	41:23	19
2. Universitatea	14	8	1	5	33:17	17
3. Crisana	13	7	3	3	28:18	17
4. AMTE	14	7	3	4	26:22	17
5. Kinizsi	14	8	0	6	33:25	16
6. CFR	13	7	2	4	28:17	16
7. Tricolor	14	1	2	11	14:45	4
8. Brasovia	14	1	2	11	18:54	4

Lejátsszatlan: Crisana—CFR.

Az A. csoport csatárai 221 gólt rugtak.

50 méteres bombája (2:0), 31 percen Sárosit felvágják, 11-es, ugyanő be is lövi 3:0. A második félidő 11. percében Sárosit újra faultolják, az újabb 11-est is belővi Sárosi 4:0, 24 percen Polgár kornerből fejeli be 5:0. 36 percen Kemény lefut és közelről 6:0.

A Kladno nagyon közepes csapat benyomását keltette és gyakran sportszerűtlenül is viselkedett.

Zürich

Bologna—Rapid 6:1 (3:1).

A Rapid bucsúzik a Kupától, aligha hozhatja be Bécsben az 1:6-ot.

Bologna

Admira—Napoli 5:0 (1:0).

Az Admira a második félidőben remekelt és ezzel továbbjutott.

Ebben a fordulóban:

Olaszok: 2. győzelem.

Magyarok: 1 győzelem, egy vereség.

Csehek: 1 vereség.

Osztrákok: 2 vereség.

VALÓSZÍNŰ SZÁMITÁSOK:

Ha a Hungária óvásának helyt adnak (több mint bizonyos), akkor Admira—Hungária találkozó lesz. Ennek a győztese a Juventus-szal játszik. Mert az Ujpestől páratlan bravur lenne, ha Torinóban megfordítaná a sorsot. A Juventus látszik a döntő egyik résztvevőjének, míg a másik alighanem a Ferencváros lesz, ha tuljut a Bolognán, melynek előnyét nem hozhatja már be a Rapid. Tehát Ferencváros—Juventus döntő várható... De meglepetés természetesen lehetséges...

patban — sikeresen. Mindhárom új szerzemény — Spirea, Negruț és Hencuț, eredményesen dolgozott. Már a 2. percen Negruț középcsatár gólt rug. (1:0) az 5-ik percen Leuca révén 2:0, a félidő 36-ik percében Stoian 2:1-re javít. A második félidő 10-ik percében Spirea (3:1), a 33-ik percen Leuca eredményes. Brasovia kombinált—Soimii 4:1 (2:1). A gólsorrend: 16. Zaharie (0:1), 20. Bálint (1:1), 23. Takács (2:1). Második félidő 11. Takács (3:1), 18. öngól (4:1).

NAGYSZEBEN

Soimii—HTV 2:2 (1:0).

SzMTÉ—NSE 2:0 (1:0).

UZON

Astra Uzon—Vulturii Brassó 2:1 (1:1).

PRAZSMÁR

Vulturii Brassó kombinált—Soimii 0:0

LUGOS

Vulturii kombinált—Politehnika 3:2 (1:2).

Külföldi eredmények

Budai 11—Helyi kombinált 6:0 (2:1). A Budai német turájának első mérkőzése.

CHEMNITZ

Budai 11—FC Chemnitz 6:0 (2:0).

BUDAPEST

BSzKRT—Soroksár 1:1 (0:0). A Magyar Kupa megismételt döntője sem döntötte el a ma-

URAIM!

Svájci szellem!
Angol kényelem!
Fiancia izlés!
Nemzetközi konyha!
Telefonszám: 7-55!

Levél cím: Braşov, Str. Reg. Maria 68.

Hotel Pension Modern

TOKOD

Tokodi Uveggyár SC—KEAC 1:0 (0:0). A magyar amatőr bajnokság döntője.

SOPRON

Sopron—Bécs amatőr válogatott 1:0 (1:0).

Atlétika

Felázott pályán, gyengébb eredmények között is akadt néhány jó eredmény a brassói kerületi bajnokságon

Brassó, július 3.

Szakadó eső után felázott pálya, nem sok versenyző, gyengébb eredmények közül kimagasló teljesítmények — ezek jellemzik Brassó idei kerületi bajnokságait. A részletes eredmények:

100 m.: 1. Schmidt KTV 11.2 mp., 2. Csegezy KTV 11.3 mp. 3. Stoff KTV. A vizes pályán nagyszerű eredmény. Schmiédtt ezzel a teljesítményével a Geller-sportáruház kupáját nyerte, mert a dekalton-táblázat szerint a verseny legjobb eredménye volt.

200 m.: 1. Tontsch KTV 25.8 mp. 2. Herzum Kolping 26.2 mp. 3. Ritter.

400 m.: 1. Ruck P. KTV 58.8 mp. 2. Ruck I. 3. Surd KSE.

800 m.: 1. Ruck P. 2 p. 11.3 mp. 2. Nemesch KTV 2 p. 11.3 mp.

1500 m.: 1. Ruck P. 4 p. 33.7 mp. 2. Nemesch 4 p. 36 mp.

5000m.: 1. Brenndörfer KTV 18 p. 46 mp. 2. Láni KTV 18:56.

10.000 m. Láni 38 p. 09.4 mp. 2. Zalmen KTV 3. Baboie IAR, 4. Aranyossy Kolping.

110 gát: 1. Csegezy 17 mp. 2. Surd KSE. Csegezy gátdöntés nélkül nagyon jó időt fut, kezd formába jönni.

Súlydobás: Soós KSE 11 m. 47 cm. 2. Kreisl KTV 11 m. 11 cm. 3. Bogdán Kolping 9 méter 62 cm.

Gerelyvetés: Soós 49 m. 70 cm. 2. Csegezy, 3. Bogdán.

Távolugrás: 1. Schmiédtt 658 cm. 2. Poloni KTV 560 cm. 3. Herzum Kolping 509 cm.

Rudugrás: 1. Csegezy 330 cm. 2. Stinghe 323 cm.

4x100: 1. KTV 49.2 mp. 2. Kolping.

4x400: 1. KTV 3 p. 58 mp. 2. Kolping 4 p. 11 mp.

HÖLGYVERSENYEK

60 m.: 1. Stenner 8.4 mp. 2. Takács, Stenner óriási tehetség. Először futott versenyen.

100 m.: 1. Siegens 13.4 mp. 2. Dvorák.

Magasugrás: Stenner 140 cm. (!) 2. Dvorák 135 cm. 3. Takács 130 cm.

Diszkoszvetés: 1. Soós 32 m. 70 cm. 2. Stoff.

Távolugrás: 1. Siegens 467 cm.

Súly: 1. Puri 8.58 m. 2. Ganz 7. 82 m.

Gerely: 1. Puri 25.70 m.

Petrovici Angela, Románia többszörös bajnoknője, Bukarestből Berlinbe utazva, kiszállott és versenyen kívül indulva 138 cm.-t ugrott magasba, 13.3 mp.-et futott 100 méteren és 504 cm.-t ugrott távolba.

Sir szenzációs futással világrekordra kényszerítette Borchmeyert Berlinben a 100 méteres síkfutásban: 1. Borchmeyer német 10.3 mp. (világrekord beállítva). 2. Sir 10.4 mp., magyar rekord 400 m. 1. Haimann német 49.3 mp. 2. Barsi magyar 49.6 mp. 4x100 m. 1. Németország válogatott 42.1 mp. 2. BBE 42.2 mp. Távolugrás: 1. Beumle német 752 cm. (!)

Tenisz

Popper Zizovits Lenke a balatonalmádi versenyen indult, Srédernétől 7:5, 6:4-re nehezen veszített, vegyespárosban az osztrák Wolffal indulva, 6:1, 6:1 arányban győzött az Ermutt, Issekutz-pár ellen.

Kerékpár

Magyar versenyzők a Tour Hongrois győztesei. Az ötnapos Magyarország körüli verseny befejeződött. Az utolsó két napon a magyar versenyzők nagyon feljöttek és végeredményben győztek is. 1. Szenes magyar 33 óra 15 perc 45 mp. 2. Liszkay magyar 33:17.06. 3. Mádi magyar 33:17.45. 4. Zehlanek 33:18.42. Csapatversenyben: 1. Magyarország A. csapata 100 óra 11 perc 31 mp. 2. Ausztria 100:19.03. 3. Magyarország B. 100:20.28.

Uszás

BUDAPEST

Csehország—Magyarország 33:30. Hölgyválogatott uszómérkőzés.

Csik nagyon megverte Tarist. Bárany utódja lett — a Grand Prixben is. A párisi Grand Prixben Csik győzött s ezzel nemcsak a magyar uszóléletben, de Párisban is — Bárany többszörös Grand Prix-győzelmé után — átvette a legnagyobb magyar uszó örökét.

100 méteres gyorsuszás: 1. Csik magyar 1 perc 00.2 mp. 2. Moody holland 1 p. 02.6 mp. 3. Taris francia 1 p 03 mp.

Vizipóló

DÜSSELDORF

Német válogatott—Holland válogatott 7:2 (4:2).

BUDAPEST

UTE—MAC 3:2 (1:0). A magyar Kupa döntője.

Országos rekordok az MSE sportnapján, ahol felvonult az uszás, a futball, a torna és kerékpár

Marosvásárhely, július 3.

Marosvásárhelyi szorgalmas és eredményes egyesülete, az MSE, sikerült sportnapot rendezett a következő eredményekkel:

LABDARUGAS

Romania—MSE 2:0 (0:0).

USZAS

Országos rekordokat javítottak a sok jó eredmény között! A győztesek:

Ifjúsági számok:

50 méter ifjúsági sprint: Tóth MSE 37 mp.

50 m. ifjúsági mell: Jeney MSE 42.2.

Junior szám:

200 méteres junior gyors: Kelemen MSE 2 p. 57.4 mp.

Szeniorok:

200 m. mell: Aranyossy Universitatea 2 p. 10.4 mp., országos rekord.

100 m. gyors: Berta MSE 1 p. 10.8 mp.

Hölgyek:

50 m. gyors: Izsák Lili MSE 35.8 mp.

100 m. mell: Szatmáry MSE 1 p. 46 mp.

VIZIPÓLÓ

MSE—CFR Bukarest 7:1 (5:1). Biztos fölényű győzelem. Vancea (3), Kovács (2), Chilf és Kohn góljaival.

Marosvásárhely kombinált—Bukarest kombinált 5:5.

MSE törpe—Mures törpe 2:2.

TORNA

A KKASE 12, az MSE 15 és a Romania 8 tagú tornászcsapata nagy tetszés mellett a világbajnoki gyakorlatokat mutatták be.

KERÉKPÁR

1200 méteres távon: 1. Koszta 2:14 mp. 2. Lengyel. 3. Magyarika.

Az első zászló

A Református Férfiak Szövetségének brassói zászlóavatása

Brassó, július 3.

Nincs még két esztendeje, hogy az Erdélyi Református Egyházkerület megteremtette a Református Férfiak Szövetségét.

Brassóban is megalakult a tagozat és komoly munkával igyekszik a Szövetség felkutatásait megtestesíteni. Erős és lelkes tábor tömörült egybe, mely most, hogy az összefogást még fokozottabbá tegye, zászlót is szerzett és azt tegnap a belvárosi református templomban hatalmas közönség részvétele mellett felemelő ünnepségek között avatta fel. A szép kékszíni selyemzászlót Kovács Antal és Baloga István lelkes szövetségi tagok ajándékozták.

A zászlóavatás ünnepség egyházi részét Csia Pál brassói lelkész és Kiss Albert, a sepsi egyházmegye esperese végezték. A Brassói Magyar Dalárda pompás ének-zámmal emelte az ünnepség színvonalát. A felavatott zászló történetét László Kalmán, a rendezőbizottság elnöke ismertette. A Rikángelöli Komunitás nevében Kiss Albert esperes, a sepsi egyházmegyei Szövetség nevében Szele Béla dr., a brassói szövetség részéről pedig Dániel Viktor elnök köszöntötték szép és lelkes beszédekkel az új lobogót. A lélekemelő ünnepséget a zászlószeggek beverése és aztán közének és áldás fejezte be.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Könyvnap 1934.

Gulácsi Irén: Fekete völegények 800 oldalas regény, egy, egész vászonkötésben 165 lej

Jókai Mór: Az aranyember. 450 oldal, centennáriumi kiadás, gyönyörű színes kartonborítékban 78 lej

Szász Károly: A világirodalom nagy époszai, cca 1000 oldalas, hatalmas két kötet, diszes vászonkötésben 180 lej

Lyka Károly: Kis könyv a művészetről. 16 műmelléklettel, egész vászonkötésben 90 lej

Makkay Sándor: Táltos király. Ára egész vászonkötésben 144 lej

Babits: Az európai irodalom története. 320 oldal, 100 illusztráció, egész vászonkötésben 96 lej

Földes Jolán: Mária jól érett. 264 oldal, bekötve, ára 84 lej

Molnár Ferenc: Pál-utcai fiúk. Rendes ára 150 lej, könyvnap kiadás csak 60 lej

Török Sándor: Az idegen város. Rendes ára 300 lej, könyvnapra kötve, csak 81 lej

Ady összes versei. Propaganda kiadás 600 oldal, egész vászonkötésben csak 120 lej

Körmendy Ferenc: A boldog emberöltő. 800 oldal, egész vászonkötésben 120 lej

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Brassó, Kapu-u. 56—58 az udvarban.

Délben szűkebbkörű közeped volt a Gamarinus nagytermében.

A zászlószentelési ünnepséggel kapcsolatosan befolyt adományokból a költségek levonása után fennmaradó összeg az Aggmenház céljaira fordítatik.

Szerkesztői üzenetek

Többeknek. Ismételten közöljük, hogy a lap részére szánt leveleket ne tessék privát címre küldeni. Az ilyesből csak a levélíróra származhatik hátrány és kisedelem.

G. T. A magyar koronát évekként elzárta pengőre cserélték át Magyarországon, még pedig úgy, hogy 12.500 korona ért egy pengőt. Ezen az alapon kiszámíthatja, hogy követelése mennyit ér. Ha kimegy Magyarországra, a betétet, a betétkönyv felmutatása ellenében, minden akadály nélkül felveheti.

Sch. J., Diószeg. Első kérdését szíveskedjék megismételni, válaszbélyeges levélben, mert cégeket ebben a rovatban nem ajánlhatunk. Egyébként Nagyváradon valószínűleg megkapja azt, amit keres valamelyik kerékpár vagy motorkerékpár üzletben. — Magyar nyelvtanra vonatkozó kérdésére könyvosztályunk ad választ.

G. K., Sangev. Csak kész és kiforrott kéziratokat használhatunk. Dolgozza át témáját

és úgy küldje be a kéziratot. Talán megfelelő, ezt így látatlanba nem tudjuk eldönteni. Vers kéziratait is szívesen elolvassuk.

082830—162110. sz. előfizető. Ha ön vármegyeszékhelyen lakik, akkor a rendőrfőnökségen, ha pedig vidéken, akkor a megyefőnökségen (prefekturán) adja be kérvényét. Melléklendők a következő okmányok: 1. Fényképes személyazonossági igazolvány. 2. Állampolgársági bizonyítvány közjegyzőileg hitelesített másolata. 3. A községi, vagy városi előjáróság és 4. Az ügyészség erkölcsi bizonyítványa.

5. A pénzügyigazgatóság nyugtája arról, hogy az utlevél 25 lejes árát befizette. (Ezt külön kérvény útján kapja meg.) 6. Katonai igazolvány. 7. Adónyugtáját. Melléklendő még 2 drb. 7x7 cm. nagyságu arckép. Az utlevél díja egy évre 1000, 6 óra 750, 3 óra 500 lej. A vizumot megszerezheti a kolozsvári magyar utlevélkirendeltségnél (Monostori-ut 3.) vagy a bukaresti magyar követségen (Str. Boteanu 4.). A magyar vizum díja 3 óra 420 lej. — Pénze kivételére a Nemzeti Banktól, vagy annak valamelyik fiókjától kell engedélyt kérnie, de ebben bármelyik autorizált bank devizaosztálya is segítségére lehet.

K. E., Porumbeni-Mare. Panaszával forduljon jogorvoslásért az udvarhelymegyei megyefőnökséghez (prefektúrához), de tegyen jelentést a marosvásárhelyi iparkamaránál, esetleg az ön területén illetékes munkakamara iparosügyi osztályánál.

M. Albert, Aninosza. A brassói munkanélküliek javára rendezett sorsjáték húzása — el-

Szállodások és villatulajdonosok figyelmébe!

Husz szoba berendezése, ágyneveléssel együtt jutányosan eladó. Targu-Mures, Stefan cel Mare 17—21

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 15.242—1934. serv. economic.

HIRDETMEY

Ezennel közhírré tesszük, hogy a földvári uton egy fekete mén (fehér foltokkal), továbbá a Honterus-réten egy szürke ló találtatott.

Az állatok Gusbeth András istállójában, Középutca 106. szám alatt vannak elhelyezve.

Felhívjuk a tulajdonosokat, hogy 8 napon belül a szükséges okmányokkal jelentkezzenek, mert ellenesetben a lovak az 1894. évi XII. t. c. alapján nyilvános árlejtés útján lesznek eladva.

Brasov, la 27. Junie 1934.

Comisia Interimarä:

Preşedinte: Secretar General:

Dr. F. Bogdan m. p. R. Maxim m. p.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyeszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

VASCSDUDVAR a legolcsóbb bevásárlási forrás az összes vizvezeték és egészségügyi berendezési tárgyakra. KERTESZ HENRIK, Brassó, Szent János-utca 23. Telefon 5—52. 13138

Keresek megvételre 3 vagon 9 kg-os sint apró anyaggal és sinszegeggyel együtt, használt, de jó állapotban. Ajánlatokat feladó állomás és ár feltüntetésével „Nagyiparos” jellegére Rudolf Mosse Cluj címre kérek.

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

Allást nyer

Előkelő angol biztosító fixre és jutalékra képviselőket keres minden erdélyi megye és város részére. Ajánlatok „Bransbeliek előnyben” jellegére a kiadóba küldendők.

A HAZICUKRASZAT KEZELŐKÖNYVE, Krbekné kitűnő munkája alapján a leggyorsabb és a legkülönlegesebb tésztákat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel Ára félvászon kötésben 40 lej.

Gyenge férfiaknak bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányomat ismertető könyvemet. Cím: „Patent 601” Cluj (Kolozsvár) 1. sz postafiók.

Félvezeték Önt, ha „OLLA” helyett silány utáztatokat ajánlanak. Utátsa vissza ragszkodjék az eredeti csomagolású „OLLA”-hoz.

maradt. A múlt év júniusában hirdetemény jelent meg arról, hogy a sorsjegyeket a városi tanács mellett működő bizottság visszaváltja. Akik akkor jelentkeztek, meg is kapták pénzüket. Ma már kilitástalan minden reklamáció, mert a bizottság réges-régen feloszlott.

Szatócs, Kékes. Levelében közölt állításainak utánajárunk, azokat ellenőrizzük és az eredményről önt értesítjük.

Kovácsna. Dr. Herskovits Erzsébet címe a következő: Brassó, Str. I. J. C. Braţianu (volt Kórház-utca) 2.

Egy állandó olvasó. Joga van nyugdíjra és kártérítésre is, amennyire az esetet leveléből megítélhetjük. Írja meg azonban részletesen: mikor, hol, milyen körülmények között történt a baleset, hogyan és hol történt a rokkantság megállapítása és milyen eredménnyel. Ha ezeket az adatokat közli, meg tudjuk mondani, hogy mi a jövőben követendő eljárás.

Gyárosok, kereskedők figyelmébe!

Harmincéves, jó megjelenésű, agilis fiatalember elvállal bármilyen szakmába vágó lerakatot vagy képviselőket Erdély egyik forgalmas városában. Prima referenciákkal és garanciával rendelkezik. Megkeresések Culture, Valea lui Mhai.

DR. TOTIS BÉLA

legújabb könyve:

TÖRVÉNY

ERKÖLCS

ANYASÁG

ÁRA: 45 LEJ

Kapható: a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58 szám

VII/9. Ez a dátuma a Nemes Ferenc

Elemista voltam...

c. regény megjelenésének.

Ön e regényt e lap minden árusánál, bizományosánál, helyi megbizottjánál, a bukaresti fiók, vagy a brassói főkiadóhivatalban e naptól kezdve 4 lej kezelési költség befizetése ellenében megkaphatja.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap-és könyvkiadó R.T. Brasov.